

ΣΤΟ ΜΟΝΙΜΟ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΕΝΩΠΙΟΝ: Α. Κονή, Π.Ε.Δ.

Φ. Τιμοθέου, Α.Ε.Δ.

Α. Φυλακτού, Ε.Δ.

Αρ. Υπόθεσης: 8190/20

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

v.

1. ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΑΚΗ
2. ΓΙΩΡΓΟΣ ΗΛΙΑ
3. ΦΛΩΡΗΣ ΧΑΤΖΗΧΑΜΠΗ
4. ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Κατηγορουμένων

Ημερομηνία: 15/2/2023

Για τη Δημοκρατία: κα Κ. Κυθραιώτου.

Για τον Κατηγορούμενο 1: κ. Γ. Πολυχρόνης.

Για τον Κατηγορούμενο 2: κ. Β. Δημητριάδης.

Για τον Κατηγορούμενο 3: κ. Μ. Νεοκλέους.

Για τον Κατηγορούμενο 4: κ. Α. Σαουρής με κ. Γ. Θωμά.

Κατηγορούμενοι παρόντες.

ΠΟΙΝΗ

Στην παρούσα οι κατηγορούμενοι 1 – 4, κρίθηκαν ένοχοι (οι κατηγορούμενοι 1 έως 3 μετά από ακρόαση, ο δε κατηγορούμενος 4 μετά από παραδοχή) σε κατηγορίες συνωμοσίας προς διάπραξη κακουργήματος (κατηγορία 1), κατοχής και κατοχής με σκοπό την προμήθεια ελεγχόμενου φαρμάκου τάξεως Α' (κατηγορίες 2 και 3 αντίστοιχα).

Τα γεγονότα της υπόθεσης εκτίθενται με λεπτομέρεια στην τελική απόφαση του Δικαστηρίου ημερ. 5/10/20022. Πέραν αυτών, η Κατηγορούσα Αρχή παρέθεσε τα γεγονότα που αφορούν τις κατηγορίες που οι κατηγορούμενοι 1, 3 και 4 έχουν παραδεχθεί και πιο συγκεκριμένα την κατηγορία 7 (για τον κατηγορούμενο 1), τις κατηγορίες 4 και 8 (για τον κατηγορούμενο 3) και την κατηγορία 9 (για τον κατηγορούμενο 4).

Ακολούθως συνοψίζουμε τα γεγονότα της υπόθεσης για σκοπούς της παρούσας.

Στις 9/4/2020, λήφθηκε πληροφορία στην Υ.ΚΑ.Ν. ότι ο κατηγορούμενος 1 θα παραλάμβανε ένα κιλό κοκαΐνης και αφού θα συναντιόταν με τους στενούς συνεργάτες του, τους κατηγορούμενους 2, 3 και 4, κοντά στο γήπεδο του Αγίου Αθανασίου, θα τους διαμοίραζε την εν λόγω ποσότητα με σκοπό να την αποθηκεύσουν και να την διακινήσουν σύμφωνα με τις οδηγίες του. Μετά τη λήψη της πληροφορίας, μέλη της Υ.ΚΑ.Ν. έλαβαν οδηγίες όπως κατευθυνθούν στην περιοχή για έλεγχο της πληροφορίας. Εκείνη την ημέρα, ίσχυαν περιοριστικά μέτρα στις μετακινήσεις των πολιτών που αποσκοπούσαν στην αντιμετώπιση του κορωνοϊού. Συγκεκριμένα επιτρεπόταν η κατ' εξαίρεση διακίνηση των πολιτών, μια φορά την ημέρα, με την αποστολή γραπτού μηνύματος. Οι κατηγορούμενοι, που δεν ήταν άγνωστοι μεταξύ τους, εκείνη την ημέρα μετέβηκαν ο καθένας ξεχωριστά στην επίδικη σκηνή, δηλαδή στο τέλος αδιεξόδου οδού, η οποία βρίσκεται σε λόφο βορειοδυτικά του γηπέδου του Αγίου Αθανασίου. Ο σκοπός μετάβασης των κατηγορουμένων στη σκηνή ήταν η υλοποίηση της συμφωνίας τους που προηγήθηκε, όπως διαπράξουν τα αδικήματα της κατοχής και κατοχής με σκοπό την προμήθεια ελεγχόμενου φαρμάκου Τάξεως Α' και δη κοκαΐνης συνολικού βάρους 510,56 γραμμαρίων.

Με την άφιξη των κατηγορουμένων στη σκηνή, συνομιλούσαν μεταξύ τους και κινούνταν μεταξύ των οχημάτων τους. Τότε, ένας εξ αυτών, που δεν ήταν ο κατηγορούμενος 1, κατευθύνθηκε στο αυτοκίνητο που οδηγούσε ο κατηγορούμενος 4, άνοιξε την πίσω πόρτα (χώρο αποσκευών) και πήρε μια νάιλον τσάντα. Ακολούθως, αυτό το πρόσωπο πέρασε, μαζί με τους υπόλοιπους κατηγορούμενους, μπροστά από τα σταθμευμένα οχήματα και αφού προχώρησαν λίγο, περίπου 17 μέτρα από το τέλος της ασφάλτου, έσκυψαν όλοι στο έδαφος, σε σημείο όπου υπήρχε θαμνώδης άγρια βλάστηση. Εκεί οι κατηγορούμενοι, γονατιστοί, εντοπίστηκαν να έχουν μπροστά τους

στο έδαφος και περιμετρικά τους, διάφορα τεκμήρια, ως αυτά καταγράφονται λεπτομερώς στην απόφαση μας ημερομηνίας 5/10/2022.

Όταν οι κατηγορούμενοι αντιλήφθηκαν την παρουσία των αστυνομικών στο μέρος στάθηκαν όρθιοι. Όταν δε οι αστυνομικοί φώναξαν «Αστυνομία» οι κατηγορούμενοι αντέδρασαν ως ακολούθως:

Οι κατηγορούμενοι 2, 3 και 4, τρέχοντας, τράπηκαν σε φυγή και καταδιώχθηκαν από τους αστυνομικούς. Ο κατηγορούμενος 4 αρχικά ακολούθησε ίδια πορεία με τον κατηγορούμενο 2 αλλά στη συνέχεια σε κάποιο σημείο ακολούθησαν διαφορετική πορεία. Πριν τραπεί σε φυγή, ο κατηγορούμενος 2, έσκυψε και πήρε το τεμάχιο άσπρης συμπαγούς ουσίας κοκαΐνης (πλάτους 13,5 εκατοστών, ύψους 3,5 εκατοστών, βάρους 498,7 γραμμαρίων) και άρχισε να τρέχει. Σε κάποιο σημείο της διαδρομής που ακολούθησε ο κατηγορούμενος 2, πέταξε το τεμάχιο κοκαΐνης σε παρακείμενο θάμνο, ενώ ο Μ.Κ.4 συνέχισε να τον καταδιώκει. Αφού ο κατηγορούμενος 2 διένυσε περίπου 150 – 200 μέτρα από το σημείο που έριξε το τεμάχιο κοκαΐνης, ελάττωσε ταχύτητα και σταμάτησε, οπότε ο Μ.Κ.4 κατόρθωσε να τον φτάσει και να τον ακινητοποιήσει. Οι κατηγορούμενοι 3 και 4 κατάφεραν να διαφύγουν της σύλληψης. Κατά την έρευνα της διαδρομής - διαφυγής των κατηγορουμένων 2, 3 και 4, εντοπίστηκαν, σε απόσταση 50 – 60 μέτρων από το σημείο όπου ο κατηγορούμενος 2 έριξε το τεμάχιο κοκαΐνης, δύο κινητά τηλέφωνα και κάτω από αυτά εντοπίστηκαν μικρά τεμάχια άσπρης συμπαγούς ουσίας - κοκαΐνη βάρους 3,62 γραμμαρίων.

Ο κατηγορούμενος 1, όταν αντιλήφθηκε την παρουσία των αστυνομικών, κατευθύνθηκε προς το μέρος αυτών, δηλαδή προς το σημείο όπου βρίσκονταν τα οχήματα με τα οποία μετέβηκαν στο μέρος οι κατηγορούμενοι, οπότε ανακόπηκε από τον Μ.Κ.3. Στο όχημα με το οποίο μετέβη στη σκηνή ο κατηγορούμενος 1 βρισκόταν και ο ανήλικος γιός αυτού.

Στη σκηνή εντοπίστηκε, σε διάφορα σημεία, κοκαΐνη συνολικού βάρους 510,56 γραμμαρίων (σε αυτή την ποσότητα περιλαμβάνεται και το προαναφερόμενο τεμάχιο κοκαΐνης που ήταν και η μεγαλύτερη ποσότητα καθώς και η κοκαΐνη που εντοπίστηκε στη διαδρομή διαφυγής των κατηγορουμένων 2, 3 και 4) που οι κατηγορούμενοι είχαν

υπό την κοινή κατοχή τους. Μετά από επιστημονικές εξετάσεις διαπιστώθηκε ότι η καθαρότητα της κοκαΐνης (purity) είναι 98,6%.

Τα οχήματα με τα οποία οι κατηγορούμενοι 3 και 4 μετέβηκαν στη σκηνή, σφραγίσθηκαν και μεταφέρθηκαν στην Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού.

Εναντίον του κατηγορούμενου 3, εκδόθηκε ένταλμα σύλληψης, το οποίο εκτελέσθηκε στις 11/4/2020, στα γραφεία της Υ.ΚΑ.Ν. Λεμεσού, στην παρουσία του δικηγόρου του. Την ίδια ημέρα ερευνήθηκε το όχημα του κατηγορούμενου 3, δυνάμει εντάλματος έρευνας. Πριν την έναρξη της έρευνας, όταν ο κατηγορούμενος πληροφορήθηκε σχετικά και του επιστήθηκε η προσοχή στο νόμο, απάντησε «Έχω λίγη κόκα μες το τσεντή μου και μια ζυγαριά που κάτω από το κάθισμα». Ακολουθώντας διεξήχθη η έρευνα στο εν λόγω όχημα κατά την οποία εντοπίστηκαν, μεταξύ άλλων:

1. Εντός πορτοφολιού, ένα τεμάχιο διαφανούς νάιλον σακουλιού που περιείχε κοκαΐνη βάρους 0,11 γραμμαρίων. Όταν πληροφορήθηκε ότι πρόκειται για κοκαΐνη, η κατοχή της οποίας απαγορεύεται και του επιστήθηκε η προσοχή στον νόμο, ο κατηγορούμενος 3 απάντησε «Ε δική μου, εν τούτη που σου είπα».
2. Κάτω από το κάθισμα του συνοδηγού, ένα μαύρο κουτί που περιείχε μια ζυγαριά ακριβείας, πάνω στην οποία υπήρχαν ίχνη κοκαΐνης και στην οποία εντοπίσθηκε γενετικό υλικό του κατηγορούμενου 3. Όταν πληροφορήθηκε ότι τα ίχνη άσπρης σκόνης είναι κοκαΐνη, η κατοχή της οποίας απαγορεύεται και του επιστήθηκε η προσοχή στο νόμο εκείνος απάντησε «Εν τούτη που σου είπα».

Περαιτέρω, ο κατηγορούμενος 3, στις 11/4/2020, στη Δημοκρατία, έκανε χρήση κοκαΐνης.

Ο κατηγορούμενος 4, λίγες μέρες πριν τις 9/4/2020, δηλαδή εντός του μηνός Απριλίου 2020, στη Δημοκρατία, έκανε χρήση κοκαΐνης. Στις 9/4/2020, εναντίον του κατηγορουμένου 4 εκδόθηκε ένταλμα σύλληψης και καταζητείτο από την Αστυνομία. Στις 25/4/2020 ο κατηγορούμενος 4, συνοδευόμενος από τους δικηγόρους του, μετέβηκε στα γραφεία της Υ.ΚΑ.Ν. Λεμεσού, όπου και συνελήφθη.

Ο κατηγορούμενος 1, στη Δημοκρατία, σε άγνωστη ημερομηνία, μεταξύ των μηνών Ιανουαρίου και Απριλίου 2020, σε άλλη όμως μέρα από τις 9/4/2020, έκανε χρήση κοκαΐνης.

Για σκοπούς μετριασμού της ποινής, οι ευπαίδευτοι συνήγοροι των κατηγορουμένων 1, 2 και 3, παρέδωσαν στο Δικαστήριο εκτενείς και εμπειριστατωμένες γραπτές αγορεύσεις, τις οποίες υιοθέτησαν, προβαίνοντας σε επιπρόσθετες αναφορές και διευκρινίσεις. Ο ευπαίδευτος συνήγορος του κατηγορουμένου 4 αγόρευσε προφορικά.

Περαιτέρω, όλοι οι συνήγοροι υιοθέτησαν τις εκθέσεις του Γραφείου Ευημερίας που ετοιμάστηκαν για τους πελάτες τους και προέβησαν σε περαιτέρω αναφορές και διευκρινίσεις ως προς τις προσωπικές, οικογενειακές και λοιπές περιστάσεις εκάστου των κατηγορουμένων.

Τα όσα ανέφεραν οι ευπαίδευτοι συνήγοροι των κατηγορουμένων 2, 3 και 4 ως προς τις προσωπικές περιστάσεις τους, οι περιστάσεις δεν αμφισβητήθηκαν από την εκπρόσωπο της Κατηγορούσας Αρχής.

Ως προς τον κατηγορούμενο 1, η εκπρόσωπος της Κατηγορούσας Αρχής αμφισβήτησε μέρος των όσων ο ευπαίδευτος συνήγορος του ανέφερε στην γραπτή και προφορική του αγόρευση, τα οποία αφορούσαν την κατάσταση της υγείας του κατηγορουμένου και τον αντίκτυπο που θα έχει στην υγεία του τυχόν επιβολή πολυετούς ποινής φυλάκισης. Ενόψει τούτου και προς αποσαφήνιση των αμφισβητούμενων γεγονότων διατάχθηκε και διεξήχθη αντίστροφη διαδικασία Newton (Reverse Newton Hearing). Νωρίτερα σήμερα εκδώσαμε τη σχετική ενδιάμεση απόφαση μας, στην οποία καταγράφονται εκτενώς τα ευρήματα μας και συναφώς δεν κρίνουμε σκόπιμο να τα παραθέσουμε στο σημείο αυτό. Σχετική αναφορά θα γίνει στη συνέχεια.

Επιπρόσθετα, ο κ. Πολυχρόνης αγόρευσε εκτενώς, με παραπομπή σε Κυπριακή και διεθνή Νομολογία, ως και σε συγγράμματα, για να υποστηρίξει επιπρόσθετες εισηγήσεις του, οι οποίες θα αναφερθούν και θα εξεταστούν πιο κάτω.

Οι κατηγορίες που αντιμετωπίζουν οι κατηγορούμενοι είναι αδιαμφισβήτητα πολύ σοβαρές και οι ποινές που προβλέπονται πολυετείς. Συγκεκριμένα, για το αδίκημα της κατοχής ελεγχόμενου φαρμάκου τάξεως Α΄ προνοείται ποινή φυλάκισης 12 ετών ενώ για τα αδικήματα της χρήσης και κατοχής του ίδιου ελεγχόμενου φαρμάκου με σκοπό την προμήθεια σε άλλα πρόσωπα, προνοείται ποινή δια βίου φυλάκισης. Για το αδίκημα δε της συνωμοσίας προς διάπραξη κακουργήματος προβλέπεται ποινή φυλάκισης 7 ετών.

Η σοβαρότητα αδικημάτων που αφορούν ναρκωτικές ουσίες έχει επαναληφθεί σε σωρεία νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Στην *Παγιαβλάς ν. Αστυνομίας (1998) 2 Α.Α.Δ. 240* λέχθηκε ότι η χρήση τέτοιων ουσιών έχει προσλάβει ανησυχητικές διαστάσεις, γεγονός που επιβάλλει, κατά κανόνα, την επιβολή αποτρεπτικών ποινών. Η χρήση των εν λόγω ουσιών έχει ποικιλόμορφα χαρακτηριστεί ως «κοινωνική μάστιγα και ως νάρκη στο θεμέλιο της κοινωνίας» εφόσον τα ναρκωτικά αποτελούν κίνδυνο τόσο για τη φυσική όσο και για την κοινωνική ευημερία του κοινού και ιδιαίτερα της νεολαίας μας.

Τα τελευταία χρόνια διακινούνται στη χώρα μας μεγάλες ποσότητες ναρκωτικών ουσιών με αποτέλεσμα ο αριθμός των θυμάτων να αυξάνεται ανεξέλεγκτα. Η απώλεια ζωών, νέων κυρίως ανθρώπων, έχει γίνει μέρος της καθημερινής μας πραγματικότητας και η λίστα των νέων που έχουν εθιστεί στα ναρκωτικά μεγαλώνει μέρα με τη μέρα. Το κοινωνικό και οικονομικό κόστος από τη χρήση ναρκωτικών ουσιών είναι υπερβολικό. Παρά τις σημαντικές προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για την πρόληψη και την καταστολή του παγκόσμιου αυτού φαινομένου, φαίνεται το πρόβλημα να έχει διογκωθεί και να έχει προσλάβει ανησυχητικές διαστάσεις.

Η ενασχόληση με ναρκωτικά είτε για ίδια χρήση, είτε κατά μείζονα λόγο, για εμπορία με τη διάθεση ή προμήθεια σε τρίτα πρόσωπα αποτελεί μέγιστο κίνδυνο στην κοινωνική συνοχή ενόψει των τεραστίων προβλημάτων που επιφέρει η εξάρτηση από τις ουσίες αυτές (βλ. *Ναζίπ ν. Αστυνομίας (2014) 2B Α.Α.Δ. 808*).

Εδώ φυσικά πρέπει να σημειωθεί ότι τόσο ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμος 29/77 όσο και η σχετική νομολογία προβαίνουν σε

διαφοροποίηση ως προς τη μεταχείριση των χρηστών σε αντίθεση με τους εμπόρους ναρκωτικών.

Έτσι στην *Beyki v. Αστυνομίας* (2008) 2 Α.Α.Δ. 60, λέχθηκε ότι θεμελιωμένη είναι η αρχή της διάκρισης της σοβαρότητας των αδικημάτων που αφορούν σε εμπορία ναρκωτικών και εκείνων που αφορούν σε κατοχή και χρήση. Οι έμποροι ναρκωτικών καθιστούν επάγγελμα τους τη διασπορά του θανάτου και ως εκ τούτου είναι δύσκολο να ανευρεθούν ερείσματα για μετριασμό των ποινών που επιβάλλονται σ' αυτούς. Για τους χρήστες ναρκωτικών, όμως, υπάρχει κάποιο περιορισμένο περιθώριο για επίδειξη επιεικειάς, το οποίο σχετίζεται με την αδυναμία του ανθρώπου και ειδικά των χρηστών ναρκωτικών, ανάλογα βέβαια με τις περιστάσεις της κάθε υπόθεσης. Η προαναφερόμενη διάκριση φαίνεται και στην *Παγιαβλάς* (ανωτέρω), όπου αναφέρθηκε ότι στην περίπτωση των εμπόρων η ανάγκη για την επιβολή αποτρεπτικών ποινών είναι κατάδηλη εφόσον αυτοί αποζούν από τη διασπορά της καταστροφής.

Το είδος, η ποσότητα και ο σκοπός για τον οποίο κατέχονται τα ναρκωτικά, ως και ο ρόλος του δράστη, είναι παράγοντες βαρύνουσας σημασίας κατά τον καθορισμό της ποινής. Η επιβολή ιδιαίτερα σοβαρών ποινών ενδείκνυται σε περιπτώσεις όπου η ποσότητα είναι μεγάλη και η κατοχή συνοδεύεται με πρόθεση εμπορίας των ναρκωτικών (βλ. *Esper v. The Republic* (1972) 2 C.L.R. 73, *Moussa v. Δημοκρατία* (1992) 2 Α.Α.Δ. 320 και *Mallouk v. Δημοκρατία* (2000) 2 Α.Α.Δ. 711).

Σε υποθέσεις κατοχής ναρκωτικών με σκοπό την προμήθεια σε άλλα πρόσωπα μπορεί να αποτυπωθεί ως απαύγασμα της νομολογίας, η ανάγκη για επιβολή αυστηρών και αποτρεπτικών ποινών, λόγω ακριβώς των ολέθριων αποτελεσμάτων που ενέχει η εγκληματική αυτή συμπεριφορά, ευρύτερα στην κοινωνία.

Ο ρόλος των Δικαστηρίων στην καταπολέμηση και πάταξη της σύγχρονης μάστιγας των ναρκωτικών είναι ουσιαστικός. Τα πιο πάνω όπως και η σοβαρότητα τέτοιων αδικημάτων έχουν βέβαια, ως προαναφέρθηκε, επισημανθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο επανειλημμένα τόνισε την ανάγκη αυστηρής αντιμετώπισης τους και επιβολής αποτρεπτικών ποινών. Η έξαρση στη χρήση των ναρκωτικών αλλά και οι δυσμενείς συνέπειες τους, ιδιαίτερα στη νεολαία μας, καθιστούν την αποτροπή κυρίαρχο στοιχείο στον καθορισμό της ποινής (βλ. *Ξυδάς v. Δημοκρατίας* (2012) 2

Α.Α.Δ. 807 και **Bora v. Δημοκρατίας**, Ποιν. Έφεση Αρ. 79/17, ημερ. 13/3/2018). Ο αποτρεπτικός χαρακτήρας των ποινών, ο οποίος πρέπει να αντανακλάται από το ύψος τους, αποτελεί λοιπόν το κύριο γνώρισμα τους (βλ. **Μιχαήλ v. Δημοκρατίας** (1999) 2 Α.Α.Δ. 557).

Αποτελεί επίσης, πάγια νομολογιακή αρχή, ότι όπου παρατηρείται έξαρση και επιμονή στη διάπραξη παρόμοιας φύσεως αδικημάτων, παρά τις επιβληθείσες από τα Δικαστήρια αυστηρές ποινές, δικαιολογείται η επιβολή ακόμη αυστηρότερων ποινών (βλ. **Selmani κ.ά v. Δημοκρατίας**, Ποιν. Έφεση Αρ. 235/2013, ημερ. 5/10/2016, **Μιχαήλ v. Αστυνομίας** (1999) 2 Α.Α.Δ. 577 και **Abunazha v. Δημοκρατίας** (2009) 2 Α.Α.Δ. 551). Μολονότι τα Δικαστήρια επιβάλλουν αυστηρές και αποτρεπτικές ποινές σε υποθέσεις ναρκωτικών, εντούτοις, αδικήματα αυτής της φύσης αντί να παρουσιάζουν σημεία κάμψης, απεναντίας παρουσιάζουν έξαρση.

Σε σχέση με το ύψος των ποινών, ως λέχθηκε στην **Σαμπή v. Δημοκρατίας** (2012) 2 Α.Α.Δ. 100, δεν υπάρχει προκαθορισμένο πλαίσιο και ακριβής προσδιορισμός της επιβαλλόμενης ποινής αναλόγως των προηγούμενων αποφάσεων. Η κάθε υπόθεση εξετάζεται στα πλαίσια των ιδιαιτεροτήτων που υπάρχουν. Η αναφορά σε προηγούμενη νομολογία ενδεικτική μόνο σημασία μπορεί να έχει διότι ουδέποτε υπάρχει απόλυτη ταύτιση μεταξύ των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων δύο υποθέσεων. Κάθε υπόθεση κρίνεται λοιπόν με βάση τις ιδιαίτερες περιστάσεις της και ανάλογα με αυτές διαβαθμίζεται η σοβαρότητα των αδικημάτων, η οποία θα πρέπει να αντανακλάται στις επιβληθείσες ποινές.

Στην προκειμένη, το είδος και η ποσότητα των ναρκωτικών καθώς και οι συνθήκες διάπραξης των αδικημάτων και ο τρόπος δράσης των κατηγορουμένων, αναμφίβολα καταδεικνύουν τη σοβαρότητα της υπόθεσης. Συγκεκριμένα από τα ευρήματα του Δικαστηρίου προκύπτει ότι οι κατηγορούμενοι, μεταξύ 1/3/2020 και 9/4/2020 στη Λεμεσό, συνωμότησαν όπως διαπράξουν κακουργήματα και συγκεκριμένα όπως κατέχουν και κατέχουν με σκοπό την προμήθεια κοκαΐνη, συνολικού βάρους 510,56 γραμμαρίων. Στις 9/4/2020 ουσιαστικά κατελήφθησαν να κατέχουν από κοινού την πιο πάνω μεγάλη ποσότητα κοκαΐνης, η οποία συγκαταλέγεται στα σκληρά ναρκωτικά.

Οι κατηγορούμενοι που δεν ήταν άγνωστοι μεταξύ τους, ενήργησαν οργανωμένα, με συντονισμό, προγραμματισμό και κατόπιν συνεννόησης, μεταβαίνοντας διαδοχικά και με ελάχιστη χρονική διαφορά στη σκηνή προς υλοποίηση της διάπραξης των αδικημάτων για τα οποία συνωμότησαν.

Επέλεξαν δε για τους παράνομους σκοπούς τους ένα απόμερο σημείο. Συγκεκριμένα επρόκειτο για αδιέξοδο οδού που βρισκόταν σε λόφο και στην οποία δεν υπήρχαν κατοικίες, ούτε και τροχαία κίνηση. Μετά το τέλος του ασφάλτινου δρόμου στο αδιέξοδο, υπήρχε χωμάτινος δρόμος, ο οποίος από ένα σημείο και μετά καλυπτόταν από θαμνώδη άγρια βλάστηση. Οι κατηγορούμενοι βρέθηκαν στο εν λόγω σημείο να είναι γονατιστοί στο χώμα, μπροστά από τις ναρκωτικές ουσίες (οι οποίες βρίσκονταν στο έδαφος, πάνω σε σακούλι σκουπιδιών, το οποίο βρισκόταν πάνω σε ένα λαστιχένιο τεμάχιο δαπέδου), εκμεταλλευόμενοι την κάλυψη που τους παρείχε η επί τόπου βλάστηση. Όλα αυτά προφανώς για να μην γίνουν αντιληπτοί και για να μην κινήσουν υποψίες. Ενήργησαν λοιπόν εν κρυπτώ και μάλιστα εν καιρώ της πανδημίας του κορωνοϊού, όταν οι μετακινήσεις επιτρέπονταν μόνο μια φορά την ημέρα.

Προνόησαν δε να έχουν μαζί τους αντικείμενα όπως μαχαίρι, διαφημιστική κάρτα, ζυγαριά ακριβείας, κολλητική ταινία, γάντια, τεμάχια νάilon σακουλιών και ρολό με νάilon σακούλια, με σκοπό η κοκαΐνη, η οποία ήταν σε συμπαγή μορφή, να τεμαχισθεί, να ζυγισθεί και να διανεμηθεί σε νάilon σακούλια ώστε να καταστεί κατάλληλη για μεταγενέστερη πώληση της σε χρήστες. Με βάση δε τα ευρήματα του Δικαστηρίου προκύπτει δε ότι πριν την έλευση των μελών της Υ.ΚΑ.Ν. στη σκηνή, έγινε επιτόπου αποκοπή κοκαΐνης από το μεγάλο τεμάχιο και ζύγιση αυτής.

Ο πιο πάνω τρόπος δράσης των κατηγορουμένων καταδεικνύει ότι διέπραξαν τα επίδικα αδικήματα σαν μια οργανωμένη ομάδα εγκληματιών, κάτι που αποτελεί επιβαρυντικό παράγοντα με βάση το άρθρο 30(4)(α)(i) του Νόμου 29/77.

Θα πρέπει σε αυτό το σημείο να υπομνήσουμε ότι ο σκοπός των κατηγορουμένων να ετοιμάσουν την κοκαΐνη ώστε να μπορεί να γίνει προμήθεια της σε άλλα πρόσωπα, ματαιώθηκε μόνο χάρη στην έγκαιρη και αποτελεσματική παρακολούθηση και μετέπειτα επέμβαση των μελών της Υ.ΚΑ.Ν.

Αντιλαμβανόμενοι δε την παρουσία της Αστυνομίας οι κατηγορούμενοι 2 – 4 τράπηκαν σε φυγή. Ο δε κατηγορούμενος 2, όχι μόνο προσπάθησε να διαφύγει τρέχοντας αλλά πήρε μαζί του το μεγαλύτερο τεμάχιο κοκαΐνης (βάρους 498,7 γραμμαρίων από το σύνολο των 510,56 γραμμαρίων που εντοπίστηκε στη σκηνή) και επιχείρησε να το εξαφανίσει, απορρίπτοντας το κατά τη διαδρομή σε θάμνο. Ήταν δε μετά την απόρριψη αυτού, που αφού πρώτα διένυσε απόσταση άλλων 150 – 200 μέτρων από το σημείο εκείνο και ενώ μέλος της Υ.ΚΑ.Ν. συνέχισε να τον καταδιώκει, ελάττωσε ταχύτητα και σταμάτησε, με αποτέλεσμα να γίνει κατορθωτή η ακινητοποίηση του. Οι δε κατηγορούμενοι 3 και 4 κατάφεραν να διαφύγουν της σύλληψης τους. Αυτή έγινε δε κατορθωτή αργότερα και μόνο μετά από την έκδοση ενταλμάτων σύλληψης, τα οποία εκτελέστηκαν όταν, αφού προφανώς ενημερώθηκαν για την ύπαρξη τους, οι κατηγορούμενοι 3 και 4 παρουσιάστηκαν αυτοβούλως στην Αστυνομία, στις 11/4/2020 και 25/4/2020 αντίστοιχα. Ως δε διαπιστώθηκε μετά την καταδίωξη των κατηγορουμένων 2 - 4, κατά την καταδίωξη έγινε απόρριψη και άλλης, μικρότερης ποσότητας κοκαΐνης, άγνωστο από ποιον από τους κατηγορούμενους 2 - 4.

Σημειωτέον δε ότι κατά την καταδίωξη των κατηγορουμένων 2 - 4, μέλος της Υ.ΚΑ.Ν. έριξε στον αέρα δύο προειδοποιητικούς πυροβολισμούς, χωρίς όμως αυτό να αποθαρρύνει τους κατηγορούμενους 2 - 4 από την προσπάθεια τους να διαφύγουν.

Ένας σημαντικός παράγοντας που λαμβάνεται υπόψη, είναι και το ποσοστό καθαρότητας της κοκαΐνης που βρέθηκε στην κατοχή των κατηγορουμένων. Ως λέχθηκε στην *Memis v. Δημοκρατίας*, Ποιν. Έφεση Αρ. 197/2011, ημερ. 16/4/2014, με αναφορά στη σχετική αγγλική νομολογία, ο ποσοτικός προσδιορισμός της καθαρότητας της ναρκωτικής ουσίας αποτελεί σχετικό παράγοντα, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής. Η διερεύνηση του παράγοντα αυτού γίνεται από το Δικαστήριο στη βάση μαρτυρίας εμπειρογνομόνων. Εφόσον υπάρχει τέτοια μαρτυρία, το πρώτο στοιχείο για το οποίο το Δικαστήριο πρέπει να ικανοποιηθεί είναι κατά πόσο η ναρκωτική ουσία επιδέχεται νοθείας και, άρα, η σύνθεσή της δυνατό να έχει, σε κάποιο στάδιο, μεταβληθεί. Στη συνέχεια, αν αυτό, όντως, έχει συμβεί, θα πρέπει να ικανοποιηθεί τι ποσότητα ή ποσοστό της όλης ανευρεθείσας ουσίας αποτελεί το ανόθευτο ναρκωτικό που αναφέρεται στην κατηγορία (βλ. επίσης *Shail v. Δημοκρατίας*, Ποιν. Έφεση Αρ. 137/2014, ημερ. 8/7/2016). Το ποσοστό καθαρότητας και ειδικότερα το λεγόμενο «low purity» προσμετράται στους παράγοντες εκείνους που

μειώνουν τη σοβαρότητα του αδικήματος (βλ. *Γεωργίου ν. Δημοκρατίας, Ποιν. Έφεση Αρ. 38/2019 (σχ. με 50/2019), ημερ. 20/1/2022*).

Στην προκειμένη, λαμβάνουμε υπόψη ότι το ποσοστό καθαρότητας της ανευρεθείσας κοκαΐνης ήταν πολύ ψηλό (98,6%), κάτι που δείχνει ότι δεν είχε νοθευθεί με οποιανδήποτε άλλη ουσία. Εδώ να λεχθεί ότι το υπόλοιπο 1,4% ήταν παραπροϊόντα που προέκυψαν κατά την παρασκευή της από τον παρασκευαστή της.

Λαμβάνουμε επίσης υπόψη και την αξία της κοκαΐνης που οι κατηγορούμενοι κατείχαν από κοινού. Συγκεκριμένα, με δεδομένο ότι αυτή ανερχόταν συνολικά στα 510,56 γραμμάρια και ότι η τιμή πώλησης της κοκαΐνης κυμαίνεται, ως αποτέλεσμα εύρημα μας, μεταξύ €80 – €120 το γραμμάριο, η συνολική της αξία κυμαίνεται από €40.844 μέχρι €61.267.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να υπομνησθεί ότι τα Δικαστήρια στα πλαίσια της εξατομίκευσης μιας ποινής δεν βασίζονται μόνο στη σοβαρότητα ενός αδικήματος και στην προβλεπόμενη ποινή, αλλά λαμβάνουν υπόψη και τις προσωπικές περιστάσεις ενός κατηγορούμενου. Σε καμία περίπτωση δεν μειώνεται η ανάγκη για εξατομίκευση της ποινής ούτως ώστε αυτή να μην συνιστά απλώς τιμωρία αλλά να αρμόζει στο πρόσωπο του συγκεκριμένου παραβάτη. Το καθήκον εξατομίκευσης της ποινής δεν ατονεί ακόμη και στις περιπτώσεις όπου υπάρχει η ανάγκη επιβολής αποτρεπτικής ποινής. Τονίζεται όμως ότι η εξατομίκευση δεν θα πρέπει να οδηγεί σε εξουδετέρωση ούτε της σοβαρότητας, ούτε του στοιχείου της αποτροπής, που επιβάλλουν η φύση και τα περιστατικά του αδικήματος τόσο για τον ίδιο τον κατηγορούμενο όσο και για το κοινό γενικότερα (βλ. *Ιωάννου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (2003) 2 Α.Α.Δ. 171*).

Κατ' αρχάς λαμβάνουμε υπόψη ότι όλοι οι κατηγορούμενοι είναι πρόσωπα λευκού ποινικού μητρώου, στοιχείο που τους δίδει το δικαίωμα να αιτούνται την επιείκεια του Δικαστηρίου (βλ. *Ψωμά ν. Αστυνομίας (1992) 2 Α.Α.Δ. 40*).

Θα παραθέσουμε στη συνέχεια τα λοιπά στοιχεία που λαμβάνουμε υπόψη για κάθε κατηγορούμενο χωριστά.

Κατηγορούμενος 1

Αναφορικά με τον κατηγορούμενο 1, λαμβάνουμε κατ' αρχάς υπόψη την παραδοχή του στην κατηγορία 7.

Λαμβάνουμε περαιτέρω και ιδιαίτερα υπόψη την κατάσταση υγείας του κατηγορουμένου 1. Συγκεκριμένα, από τα όσα τέθηκαν ενώπιον μας και έχουν γίνει δεκτά προκύπτουν για το θέμα αυτό τα ακόλουθα:

Από τη γέννηση του, ο κατηγορούμενος 1, διαγνώσθηκε ότι πάσχει από ομόζυγο μεσογειακή αναιμία (θαλασσαιμία τύπου β') και ανήκει στις ομάδες χρόνιων πασχόντων (Τεκμήριο α). Σε σχέση δε με την πανδημία του κορωνοϊού ανήκει στις ευπαθείς ομάδες. Λόγω της πιο πάνω πάθησης του, όταν ήταν 7 ετών, η οικογένεια του, από την Κρήτη όπου διέμεναν, μετοίκησε στην Κύπρο, ώστε να μπορεί να λαμβάνει τις απαραίτητες θεραπείες, μετά από τη λήψη σχετικής ιατρικής συμβουλής από ειδικούς. Εγκαταστάθηκαν στη Λεμεσό, απ' όπου κατάγεται η μητέρα του.

Για διατήρηση της αιμοσφαιρίνης του στα επιθυμητά επίπεδα θα πρέπει να του γίνεται μετάγγιση αίματος κάθε βδομάδα. Παρουσιάζει επίσης οστεοπόρωση, σπληνομεγαλία με αυξημένες πιθανότητες σπληνεκτομής (Τεκμήριο ε ημερομηνίας 17/4/2020), συχνά επεισόδια κολικών νεφρού, εκφυλιστικές αλλοιώσεις στην οσφυϊκή μοίρα της σπονδυλικής στήλης και καταθλιπτική συνδρομή (Τεκμήριο β). Παρουσιάζει επίσης νεφρολιθίαση (με νεφρικούς κολικούς λόγω αύξησης του ουρικού οξέος στα ούρα - Τεκμήριο στ). Περαιτέρω το ήπαρ του παρουσιάζει αυξημένες διαστάσεις. Παρουσιάζει και ευρήματα χολοκυστεκτομής (Τεκμήριο δ) ενώ παρουσίασε και οσφουοϊσχιαλγία και έκανε φυσιοθεραπείες (Τεκμήριο μ).

Λαμβάνει φαρμακευτική αγωγή και υπόκειται καθημερινά σε θεραπεία αποσιδήρωσης. Κατά το χρόνο που προηγήθηκε των Τεκμηρίων στ και λ (28/1/2019 και 5/10/2020 αντίστοιχα) παρουσίαζε σοβαρού βαθμού αιμοσιδήρωση, όμως στη συνέχεια και μέχρι τον Οκτώβριο του 2022 ο βαθμός αιμοσιδήρωσης βελτιώθηκε και έπαυσε να είναι σοβαρός. Ο βαθμός αιμοσιδήρωσης από τον Οκτώβριο του 2022 μέχρι σήμερα είναι άγνωστος. Η αποσιδήρωση συντελείται με τη λήψη χαπιών και με υποδόρια έκχυση φαρμάκου μέσω ειδικής αντλίας. Λόγω των συχνών μεταγγίσεων είναι

ευάλωτος σε λοιμώξεις, μετάδοση ασθενειών και αλλεργικές εκδηλώσεις (Τεκμήριο γ). Προτού προφυλακιστεί δηλαδή πριν τις 5/10/2022, επισκεπτόταν το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού δύο-τρεις φορές την εβδομάδα για σκοπούς λήψεως φαρμακευτικής αγωγής, αναλώσιμων ειδών και κλινοεργαστηριακού ελέγχου.

Ο κατηγορούμενος 1 παρουσίαζε, την περίοδο 2018-2020 χρονίζουσα κατάθλιψη, διαταραχή πανικού και φοβικές εκδηλώσεις, ενώ ταυτόχρονα ήταν χρήστης ουσιών εξάρτησης, με αποτέλεσμα η κατάσταση του να επιπλέκεται και λάμβανε φαρμακευτική αγωγή. Το ιστορικό και η πορεία της υγείας του επέφεραν σοβαρές επιβαρύνσεις στην ψυχική του υγεία δεδομένης της ιδιάζουσας εξέλιξης της παιδικής, εφηβικής και ενήλικης ζωής του, της αδύναμης ψυχικής του κατάστασης και της κοινωνικής του αντιμετώπισης. Τόσο οι φυσικές του αντοχές όσο και οι ψυχικές, είχαν σαφείς περιορισμούς και η ανοχή σε ψυχοπιεστικές καταστάσεις ήταν ιδιαίτερα χαμηλή, δεδομένων και των οικογενειακών του ευθυνών (Τεκμήρια ζ και η). Δεν υπάρχει μαρτυρία ως προς τη σημερινή κατάσταση της ψυχικής υγείας του κατηγορουμένου 1, όμως αυτή δεν αναμένεται να έχει σήμερα μεταβληθεί θεαματικά ή σημαντικά.

Περαιτέρω δεν υπάρχει μαρτυρία ως προς τη γενική κατάσταση της υγείας του κατηγορούμενου 1 σήμερα.

Το προσδόκιμο ζωής του κατηγορουμένου 1 ως θαλασσαιμικού είναι χαμηλότερο από αυτό του μέσου υγιή πληθυσμού (βλ. επίσης Τεκμήρια ι και ΙΙ). Δεν μπορεί όμως να υπολογιστεί πόσο ακριβώς είναι το προσδόκιμο ζωής του κατηγορούμενου 1 ως θαλασσαιμικού. Αυτό που θα έχει σημασία και θα παίξει ρόλο για τον κατηγορούμενο 1, είναι πως θα αξιολογείται με την πρόοδο του χρόνου και ποια προβλήματα θα προκύψουν σε σχέση με την εξέλιξη της υγείας του. Σύμφωνα με το Τεκμήριο ι που αφορά την Ελλάδα και την Κύπρο, σε μελέτες του 2011, το 63% των ασθενών με θαλασσαιμία αναμένεται να ξεπεράσει την ηλικία των 50 ετών και το 33% αναμένεται να είναι χωρίς επιπλοκές της ασθένειας, πράγμα που παραπέμπει σε μεγαλύτερο προσδόκιμο ζωής.

Ιδιαίτερα δε, λόγω του χαμηλότερου προσδόκιμου ζωής του κατηγορουμένου 1 σε σχέση με τον υγιή πληθυσμό, ως πιο πάνω αναφέρθηκε, σε συνδυασμό με την ηλικία του κατηγορουμένου 1 (44 ετών σήμερα) κρίνουμε ότι η περίπτωση του θα

πρέπει να αντικριστεί, τηρουμένων των αναλογιών, ως αντικρίζονται τα άτομα μεγάλης - προχωρημένης ηλικίας, με βάση τη σχετική επί του θέματος νομολογία. Συγκεκριμένα, ως έχει νομολογηθεί, είναι σημαντικό όταν επιβάλλεται ποινή σε τέτοια άτομα να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ο χρόνος είναι πιο πολύτιμος για αυτά και το αποτέλεσμα μιας ποινής φυλάκισης σε αυτά είναι δυσμενέστερο, καθότι η προσδοκία ζωής τους είναι μικρότερη (βλ. *R. v. Tussler* (1920) 15 Cr. App. Rep. 59, *Pittas v. The Police* (1968) 2 C.L.R. 137, *Γενικός Εισαγγελέας v. Χρίστου*, Ποιν. Έφεση Αρ. 20/2015, ημερ. 6/11/2017 και *Θεμιστοκλέους v. Δημοκρατίας*, Ποιν. Έφεση Αρ. 176/2008 (Σχ. με 202/19, ημερ. 11/1/2019).

Είναι κάτω από αυτό το πρίσμα που λαμβάνουμε ιδιαίτερα υπόψη το χαμηλότερο προσδόκιμο ζωής του κατηγορουμένου 1, έτσι ώστε η έκταση της ποινής που θα του επιβληθεί να είναι τόση, ώστε να μπορεί να διακρίνει «φως στην άκρη της σήραγγας», δηλαδή ότι θα αποφυλακιστεί και θα επανενταχθεί στην κοινωνία.

Αναφορικά με τις συνέπειες της επιβολής μακροχρόνιας ποινής φυλάκισης στην ψυχική υγεία του κατηγορούμενου 1, δέον όπως αναφερθούν τα ακόλουθα:

Η αποστέρηση της ελευθερίας και ο εγκλεισμός, κατά κανόνα, επιβαρύνουν την ψυχική υγεία. Η επιβολή ποινής φυλάκισης στον κατηγορούμενο 1 θα επιβαρύνει και την ψυχική του υγεία, η οποία είναι επιβαρυμένη με κατάθλιψη και κρίσεις πανικού, χρόνιες καταστάσεις για τις οποίες ναι μεν δεν γνωρίζουμε την κατάσταση τους σήμερα, όμως δεν μπορεί να έτυχαν σημαντικών ή θεαματικών αλλαγών. Το πόσο θα τον επιβαρύνει ή επηρεάσει όμως εξαρτάται από διάφορους παράγοντες (όπως η συνέπεια της θεραπείας και της παρακολούθησης, η ψυχολογική και η οικογενειακή στήριξη, η στήριξη του κοινωνικού περιβάλλοντος, το αίσθημα ελευθερίας και της ασφάλειας για την υγεία και κατά πόσο ο κατηγορούμενος εμπιστεύεται τους θεραπευτές του) για τους οποίους όμως δεν έχει τεθεί οποιαδήποτε μαρτυρία.

Αναφορικά δε με τις συνέπειες της επιβολής τέτοιας ποινής στην υγεία του κατηγορούμενου 1 γενικότερα, δέον όπως λεχθούν τα ακόλουθα:

Ως έχουμε αναφέρει και στην ενδιάμεση απόφαση που δώσαμε προηγουμένως σήμερα, δεν μας διαφεύγει ότι λόγω της κατάστασης της υγείας του κατηγορούμενου 1,

η ταλαιπωρία που θα υποστεί σε περίπτωση επιβολής μακροχρόνιας ποινής φυλάκισης, δεν θα είναι η ίδια με κάποιο άλλο πρόσωπο που δεν έχει τα ίδια προβλήματα. Ως προς τούτο όμως δεν έχει τεθεί ενώπιον μας οποιαδήποτε μαρτυρία που να καταδεικνύει ότι η ταλαιπωρία αυτή θα είναι ασυνήθιστου βαθμού (βλ. *Σοφοκλέους v. Αστυνομίας* (2001) 2 Α.Α.Δ. 144 και *Khalife v. Αστυνομίας* (1998) 2 Α.Α.Δ. 315) ούτε ότι η επιβολή τέτοιας ποινής θα επιδεινώσει τα προβλήματα υγείας του ώστε ο παράγοντας αυτός να συνιστά εξαιρετικές περιστάσεις, οι οποίες να έχουν ανάλογη επίδραση στην ποινή, ως έχει νομολογηθεί, για λόγους καθαρά ανθρωπιστικούς (βλ. *Λαζάρου v. Αστυνομίας* (1992) 2 Α.Α.Δ. 129).

Περαιτέρω δεν μπορεί να παραγνωρισθεί το γεγονός ότι ο κατηγορούμενος 1 από τις 5/10/2022 που κρατείται ως υπόδικος στις Κεντρικές Φυλακές, παρακολουθείται από το Κέντρο Θαλασσαιμίας Λευκωσίας, ως επίσης ότι στις Κεντρικές Φυλακές υπάρχει αρμόδιο Τμήμα και δη αυτών των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, όπου παρακολουθούνται άτομα που μπορεί να αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε ψυχικό νόσημα ή διαταραχή. Δεν υπάρχει δε ενώπιον μας οποιαδήποτε μαρτυρία που να καταδεικνύει ότι η κατάσταση της υγείας του κατηγορούμενου 1 έχει επιδεινωθεί ή ότι το επίπεδο της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που του παρέχεται στις Κεντρικές Φυλακές, δεν είναι ικανοποιητικό. Ως έχει άλλωστε επισημανθεί και από τη σχετική νομολογία, στις Κεντρικές Φυλακές παρέχεται - είναι άλλωστε αναμενόμενο - κάθε μορφή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και θεραπείας (βλ. *Σίμκαση v. Αστυνομίας* (1995) 2 Α.Α.Δ. 22 και *Celik κ.ά. v. Δημοκρατίας* (1993) 2 Α.Α.Δ. 391).

Περαιτέρω λαμβάνουμε υπόψη τις λοιπές προσωπικές, οικογενειακές και άλλες περιστάσεις του κατηγορουμένου 1 και ειδικότερα ότι είναι ηλικίας 44 ετών (41 κατά τον ουσιώδη χρόνο), έγγαμος και πατέρας δύο ανήλικων παιδιών, ηλικίας 14 και 7 ετών αντίστοιχα, ενώ είναι και πατριός της ενήλικης θυγατέρας της συζύγου του που απέκτησε από προηγούμενο γάμο της, την οποία ο κατηγορούμενος 1 μεγαλώνει από την ηλικία των 4 ετών.

Ο κατηγορούμενος 1 από τις 2/6/2020, οπότεν εντάχθηκε στο μέτρο του κατ' οίκον περιορισμού περνούσε πολύτιμο χρόνο με τα παιδιά του και ιδιαίτερα με τη μικρότερη του κόρη, με αποτέλεσμα η σημερινή απουσία του από την οικογένεια να έχει επηρεάσει αρνητικά την ψυχοσυναισθηματική κατάσταση του παιδιού και να επισκέπτεται

παιδοψυχολόγο, ενώ τα παιδιά του αναζητούν τον πατέρα τους και νιώθουν σύνδρομο αποχωρισμού.

Ο κατηγορούμενος 1, λόγω των προβλημάτων υγείας που αντιμετωπίζει απαλλάχθηκε από τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, ενώ από την ηλικία των 20 ετών δεν εργάζεται και συντηρείται οικονομικά από Κρατικά επιδόματα.

Τέλος λαμβάνουμε υπόψη ότι ο κατηγορούμενος 1 είναι χαμηλού μορφωτικού επιπέδου, καθότι φοίτησε μέχρι την Α΄ Λυκείου καθώς και ότι ο πατέρας του, με τον οποίο είναι πολύ συνδεδεμένος, παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα υγείας (Τεκμήρια ν, ξ, ο και π).

Ήταν δε εισήγηση του κ. Πολυχρόνη, με παραπομπή σε συγγράμματα και σε νομολογία της Κύπρου και του Ε.Δ.Α.Δ., ότι η ποινή που θα επιβληθεί στον κατηγορούμενο 1, θα πρέπει να μειωθεί, δυνάμει του άρθρου 117 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155, κατά το χρονικό διάστημα που αυτός τελούσε υπό κατ' οίκον περιορισμό, κάτω από ηλεκτρονικό έλεγχο (βραχιολάκι) και πιο συγκεκριμένα για την περίοδο από τις 2/6/2020 μέχρι τις 13/10/2022.

Στο στάδιο αυτό κρίνουμε σκόπιμο όπως παραθέσουμε τα όσα έλαβαν χώρα στις 27/5/2020 ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου στα πλαίσια της σχετικής Ποινικής Έφεσης Αρ. 63/2020.

Τότε, ο εκπρόσωπος της Κατηγορούσας Αρχής και ο συνήγορος του κατηγορουμένου 1, δήλωσαν ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Τεκμήριο III) ότι κατέληξαν όπως ο κατηγορούμενος 1, προσωρινά, αντί να είναι υπό κράτηση στις Κεντρικές Φυλακές, τεθεί σε κατ' οίκον περιορισμό υπό τους εξής όρους:

- Να τεθεί σε κατ' οίκον περιορισμό στην οικία του στη Λεμεσό, μαζί με τη σύζυγο, τα δύο του παιδιά, τους γονείς του, τον αδελφό του και το παιδί του.
- Καθ' όλη τη διάρκεια του περιορισμού να ενημερώνει την Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού άμεσα για τα άτομα που θα τον επισκέπτονταν στην οικία του.

- Για σκοπούς τήρησης του κατ' οίκον περιορισμού, να του τοποθετηθεί ηλεκτρονικό βραχιολάκι, το οποίο εξασφαλίστηκε και θα ελεγχόταν από το Τμήμα των Κεντρικών Φυλακών.
- Να ενημέρωνει τις Κεντρικές Φυλακές και την Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού για τις κατ' εξαίρεση μετακινήσεις του σε νοσοκομείο και ιατρούς για σκοπούς θεραπείας και περίθαλψης και για τις μετακινήσεις του προς το Δικαστήριο για τις υποθέσεις που αντιμετωπίζει.
- Για σκοπούς επιτήρησης των εν λόγω διακινήσεων η Αστυνομία είχε το δικαίωμα να τον συνοδεύει. Για σκοπούς περαιτέρω επίβλεψης των πιο πάνω, η Αστυνομία είχε το δικαίωμα να τον ελέγχει στην οικία του κατά την διάρκεια της ημέρας.

Πέραν των πιο πάνω, ο κατηγορούμενος 1 δεσμεύθηκε με εγγύηση, παρέδωσε τα πιστοποιητικά του και το όνομα του τοποθετήθηκε στον κατάλογο Stop List.

Μετά την πιο πάνω δήλωση, το Ανώτατο Δικαστήριο εξέδωσε Διάταγμα όπως ο κατηγορούμενος 1 αφηθεί ελεύθερος, εφόσον τηρούνταν οι πιο πάνω όροι.

Ο κ. Πολυχρόνης εισηγήθηκε ότι ο κατ' οίκον περιορισμός του κατηγορουμένου 1 επί 24ώρου βάσεως, με ηλεκτρονική παρακολούθηση κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα και με τους πιο πάνω όρους, ιδωμένους σωρευτικά, συνιστούσε μέτρο στερητικό της ελευθερίας του και έτσι ο χρόνος αυτός θα πρέπει να μειωθεί από την ποινή που θα του επιβληθεί, παρόλο που δικονομικά θεωρείται ότι ο κατηγορούμενος 1 ήταν ελεύθερος. Αυτό καθότι, πέραν των πιο πάνω περιορισμών που του τέθηκαν, ο κατηγορούμενος 1 δεν είχε τη δυνατότητα παρακολούθησης θρησκευτικής λατρείας, αποστερήθηκε της δυνατότητας πολιτιστικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, της δυνατότητας επικοινωνίας με τον έξω κόσμο, της δυνατότητας να εργαστεί και γενικά οτιδήποτε μπορούσε να κάνει ένα ελεύθερο πρόσωπο. Ήταν δε η θέση του κ. Πολυχρόνη ότι η προαναφερόμενη κατάσταση προσομοιάζει ή/και είναι δυσμενέστερη από τη ζωή ενός υποδίκου στις Κεντρικές Φυλακές, τόσο σε βαθμό, όσο και σε έκταση και κατ' επέκταση συνιστούσε στέρηση και όχι περιορισμό της ελευθερίας. Αυτό καθότι, στις Κεντρικές Φυλακές, οι κρατούμενοι συναναστρέφονται καθημερινά με κόσμο, γυμνάζονται, αθλούνται, έχουν δικαίωμα να φοιτούν και να παρακολουθούν αναμορφωτικά προγράμματα, να λαμβάνουν μέρος σε ψυχαγωγικές εκδηλώσεις και

δραστηριότητες και να εργάζονται, απολαύσεις που στερήθηκε ο κατηγορούμενος 1 με τον κατ' οίκον περιορισμό του.

Ήταν δε η θέση του συνηγόρου Υπεράσπισης ότι σε περίπτωση που δεν αναγνωριστεί ο εν λόγω όρος ως μέτρο στερητικό της ελευθερίας, αυτό θα ισοδυναμούσε με παραβίαση του δικαιώματος της ελευθερίας και των άρθρων 11 του Συντάγματος και 5 της Ε.Σ.Δ.Α. Η οποιαδήποτε νομοθετική διάκριση μεταξύ του πιο πάνω όρου και της προφυλάκισης, συνιστά παραβίαση του άρθρου 28 του Συντάγματος και της αρχής της ίσης μεταχείρισης έναντι του νόμου. Περαιτέρω, κατά τον κ. Πολυχρόνη, κατά λογική ερμηνεία του άρθρου 21B του περί Φυλακών Νόμου 62(I)/1996, ο κατ' οίκον περιορισμός θα πρέπει να θεωρείται ως στέρηση της ελευθερίας. Θα ήταν δε αντιφατικό, πάντα σύμφωνα με την ίδια θέση, το εν λόγω μέτρο που επιβλήθηκε στον κατηγορούμενο 1 να αναγνωρίζεται από το Νόμο ως τρόπος έκτισης ποινής και άρα ως στέρηση της ελευθερίας αλλά να μην αναγνωρίζεται ως τέτοια όταν επιβάλλεται ως όρος.

Διαζευκτικά, ο κ. Πολυχρόνης εισηγήθηκε όπως, σε περίπτωση που δεν γίνει δεκτή η ως άνω θέση του, η περίοδος που ο κατηγορούμενος 1 τελούσε υπό κατ' οίκον περιορισμό, ληφθεί υπόψη ως μετριαστικός παράγοντας, με αισθητή και ανάλογη μείωση στην ποινή που θα του επιβληθεί. Αυτό καθότι, οι πραγματικές συνθήκες διαβίωσης και η μεταβολή των προσωπικών του περιστάσεων σε αυτό το χρονικό διάστημα δικαιολογούν κάτι τέτοιο.

Έχουμε εξετάσει με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή την ως άνω θέση του κ. Πολυχρόνη, την επιχειρηματολογία, ως επίσης τη σχετική νομολογία που έχει επικαλεστεί προς υποστήριξη της.

Το Ανώτατο Δικαστήριο πραγματεύθηκε το θέμα του «κατ' οίκον περιορισμού» στην υπόθεση *Αστυνομίας v. Βούρκα*, Ποιν. Έφεση Αρ. 43/2021 ημερ. 17/6/2021. Σημειωτέο ότι στα πλαίσια της εν λόγω υπόθεσης, την οποία επίσης χειρίσθηκε ο κ. Πολυχρόνης, έγινε αναφορά στα όσα έλαβαν χώρα στην Ποινική Έφεση Αρ. 63/2020. Παραθέτουμε αυτούσια τα σχετικά αποσπάσματα:

«Ο κύπριος νομοθέτης επέλεξε όπως το συγκεκριμένο μέτρο περιοριστεί στην απελευθέρωση υπό τους όρους που θέτει ο περί Φυλακών Νόμος και αφορά σε πρόσωπα που εκτίουν ποινή φυλάκισης. Η αντιδιαστολή γίνεται πιο εμφανής σε σύγκριση με άλλες χώρες όπου το μέτρο εισήχθη δια νομοθεσίας και σε ότι αφορά στους υπόδικους, όπως μας παρέπεμψε η ευπαίδευτη δικηγόρος της Δημοκρατίας (Ελλάδα, Αγγλία, Νέα Ζηλανδία). Η διακριτική ευχέρεια του άρθρου 48 δεν μπορεί να υποκαταστήσει την ανάγκη νομοθετικής παρέμβασης.

Ο ευπαίδευτος δικηγόρος του εφεσίβλητου αναφέρθηκε σε δύο αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ήτοι στην **Κουτρούλης κ.α. ν. Δημοκρατίας, Ποιν. Έφ. Αρ. 223/20 και 229/20, 7.1.2021** και στην **Χριστάκη ν. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. Αρ. 63/20, 27.5.2020** (μη δημοσιευθείσα) όπου διατάχθηκε η απόλυση κρατουμένων με τον επίμαχο τώρα όρο, εισηγούμενος ότι δεν υπάρχουν περιθώρια και προϋποθέσεις για απόκλιση από τις προηγούμενες αυτές αποφάσεις και ότι θα προκληθεί σε τέτοια περίπτωση ανασφάλεια δικαίου. Στην υπόθεση **Κουτρούλης** μετά την ανατροπή πρωτόδικης απόφασης οι κατηγορούμενοι αφέθηκαν ελεύθεροι με εγγύηση και με τον εν λόγω όρο. Το ζήτημα όμως δεν εξετάστηκε ώστε να μπορούσε να προβάλλεται σήμερα ο ισχυρισμός ότι διαμορφώθηκε δεσμευτική αρχή δικαίου. Στην δε υπόθεση **Χριστάκη** το δικαστήριο απλώς κατέγραψε τους όρους που εκ συμφώνου παρουσίασαν η κατηγορούσα αρχή και ο κατηγορούμενος οι οποίοι περιελάμβαναν τον όρο αυτό. Η αρχή του δεσμευτικού προηγούμενου έχει ως άξονα τη δέσμευση που δημιουργεί προηγούμενη δικαστική απόφαση ως προς το ποιο είναι το δίκαιο σε συγκεκριμένο τομέα και το πεδίο εφαρμογής του. Με αυτή την έννοια, οι δικαστικές αποφάσεις αποτελούν πηγή δικαίου γιατί σε αυτές αναζητείται και προσδιορίζεται το ισχύον δίκαιο (βλ. **Μαυρογένης ν. Βουλής κ.α. (Αρ.3) (1996) 1 ΑΑΔ 315**). Στις πιο πάνω αποφάσεις δεν εξετάστηκαν ούτε το δίκαιο, ούτε το τυχόν πεδίο εφαρμογής του. Συνεπώς δεν μπορούμε να ομιλούμε περί δεσμευτικού προηγούμενου.» (η υπογράμμιση δική μας)

Στην ως άνω υπόθεση το Ανώτατο Δικαστήριο αντικατέστησε τελικά τον όρο που τέθηκε πρωτόδικα όπως ο κατηγορούμενος αφεθεί ελεύθερος υπό κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση, διατάσσοντας όπως ο κατηγορούμενος υπογράψει καθημερινά σε συγκεκριμένο Αστυνομικό Σταθμό σε συγκεκριμένες ώρες, με το σκεπτικό ότι ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική παρακολούθηση εφαρμόζεται σε πρόσωπα που εκτίουν ποινή φυλάκισης.

Ο κ. Πολυχρόνης επικαλέστηκε επίσης την υπόθεση **Δημοκρατία ν. Λαζαρή, Ποιν. Έφεση Αρ. 25/2021 ημερ. 8/3/2022**. Στην εν λόγω υπόθεση εφεσιβλήθηκε απόφαση του Κακουργιοδικείου Λάρνακας. Αποτελούσε λόγο έφεσης ότι κακώς η ποινή μειώθηκε κατά το χρονικό διάστημα που ο εφεσίβλητος τελούσε υπό περιορισμό στην οικία του (με ηλεκτρονική επιτήρηση) σύμφωνα με προηγούμενη απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Αυτός ο λόγος έφεσης εγκαταλείφθηκε στο στάδιο της ακρόασης της έφεσης. Λόγω ακριβώς αυτού του γεγονότος, ήτοι της απόσυρσης του λόγου έφεσης, ο κ. Πολυχρόνης εισηγήθηκε ότι παραμένει δεσμευτική η συγκεκριμένη απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

Η πιο πάνω θέση δεν μπορεί όμως να γίνει δεκτή αφού κάτι τέτοιο θα παραγνώριζε τη βασική αρχή του νομικού μας συστήματος ότι τα πρωτόδικα Δικαστήρια δεν δεσμεύονται από αποφάσεις άλλων πρωτόδικων Δικαστηρίων.

Το πιο πάνω θέμα έτυχε εξέτασης και στην υπόθεση *Ύψου v. Δημοκρατίας*, Ποιν. Έφεση Αρ. 101/22 ημερ. 31/5/2022. Κρίνουμε σκόπιμο να παραθέσουμε αυτούσιο το πιο κάτω απόσπασμα, όπου γίνεται σχετική ανάλυση με παραπομπή σε νομολογία του Ε.Δ.Α.Δ.:

«Μέσω του Λόγου Έφεσης 1 βάλλεται ως λανθασμένη η ερμηνεία από το Κακουργιοδικείο του Άρθρου 21B του περί Φυλακών Νόμου του 1996, Ν.62(Ι)/1996 η οποία οδήγησε στην απόρριψη του αιτήματος του Εφεσεύοντα για κράτηση του σε κατ' οίκον περιορισμό. Το μέτρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική παρακολούθηση κατόπιν εφαρμογής ηλεκτρονικής συσκευής εισήχθη με το Νόμο 116(Ι)/2008, δια του οποίου τροποποιήθηκε ο περί Φυλακών Νόμος με την προσθήκη του Άρθρου 21B με τίτλο « Έκτιση μέρους ποινής με κατ' οίκον περιορισμό». Όπως ορθά υπεδείχθη από το Κακουργιοδικείο με παραπομπή στην υπόθεση *Αστυνομία v. Βούρκα, Ποινική Έφεση Αρ. 43/2021, ημερ. 17/6/2021*, «δεν υπάρχει μέχρι σήμερα σε νόμο σχετική πρόνοια που να παρέχει εξουσία στο Δικαστήριο να επιβάλλει τέτοιο μέτρο σε σχέση με υπόδικους».

Στην εν λόγω υπόθεση τονίσθηκε ότι ο Κύπριος νομοθέτης επέλεξε όπως το μέτρο του κατ' οίκον περιορισμού περιοριστεί στην απελευθέρωση υπό τους όρους που θέτει ο περί Φυλακών Νόμος και αφορά σε πρόσωπα που εκτίουν ποινή φυλάκισης. Ο Εφεσεύων παραπονείται μέσω, κυρίως, των Λόγων Έφεσης 2 και 8 ότι η πιο πάνω προσέγγιση δημιουργεί διάκριση μεταξύ κατάδικων και υπόδικων και συνιστά μη εφαρμογή της νομολογίας του ΕΔΑΔ και, ειδικότερα, της υπόθεσης *Varnas v. Lithuania, 42615/2006, ημερ. 9/7/2013*. Στην πιο πάνω υπόθεση κρίθηκε ότι οι πρόνοιες του νόμου της Λιθουανίας σύμφωνα με τις οποίες δεν επιτρεπόταν σε υπόδικο να έχει επισκέψεις και επαφές με τη σύζυγο του (conjugal visits), ενώ τέτοια δυνατότητα παρέχεται στους καταδικασθέντες και χωρίς να προκύπτει στα περιστατικά της υπόθεσης οποιοσδήποτε κίνδυνος σε σχέση με την διερεύνηση της υπόθεσης από τέτοιες επισκέψεις ή επαφές, παραβίαζαν την αρχή της ισότητας με βάση το Άρθρο 14 της ΕΣΔΑ. Στην υπό εξέταση περίπτωση έχοντας κατά νου και την αιτιολογική έκθεση που συνόδευε τον τροποποιητικό Νόμο 116(Ι)/2008 το μέτρο του κατ' οίκον περιορισμού αναφορικά με κατάδικους είχε ως σκοπό την επανένταξη των καταδίκων στην κοινωνία μετά την αποφυλάκιση τους και την έγκαιρη τακτοποίηση των κοινωνικών και επαγγελματικών τους υποθέσεων. Πρόκειται δε για μέτρο που αποτελεί τρόπο έκτισης μέρους της ποινής φυλάκισης. Δεν ισχύει, ασφαλώς, κάτι ανάλογο στην περίπτωση των υποδίκων. Η αρχή της ισότητας αποσκοπεί στην προστασία της αυθαίρετης μεταχείρισης σε παρόμοιες περιπτώσεις. Δεν απαγορεύει διακρίσεις στη μεταχείριση που θεμελιώνονται σε αντικειμενική εκτίμηση ουσιαστικά διαφορετικών πραγματικών καταστάσεων. Η θέση η οποία προβάλλεται δια του Λόγου Έφεσης 2 ότι το Κακουργιοδικείο παρέλειψε να εφαρμόσει το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, δεν είναι αντιληπτό πώς έχει οποιαδήποτε εφαρμογή στην προκείμενη περίπτωση. Ουδεμία διάταξη του δικαίου της Ένωσης, η οποία μάλιστα είναι αντίθετη από την εθνική διάταξη μας, έχει επισημανθεί ούτως ώστε να ισχύσει η αρχή ότι το εθνικό Δικαστήριο έχει υποχρέωση να αφήσει ανεφάρμοστη κάθε εθνική διάταξη που είναι αντίθετη προς διάταξη του δικαίου της Ένωσης έχουσα άμεσο αποτέλεσμα στη διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί (C-752/2018, *Deutsche Umwelthilfe eV. v Freistaat Bayern*, ημερ. 19/12/2019). Ως αποτέλεσμα των όσων αναφέρθηκαν ανωτέρω, θεωρούμε ότι η θέση που προωθήθηκε ότι εσφαλμένα το Κακουργιοδικείο δεν εφάρμοσε τη νομολογία του ΕΔΑΔ και, ειδικότερα, την υπόθεση *Varnas* (ανωτέρω) δεν έχει οποιοδήποτε έρεισμα.» (η υπογράμμιση δική μας)

Πέραν των πιο πάνω έχουμε μελετήσει και εμείς με προσοχή το περιεχόμενο των διατάξεων του άρθρου 21B του Νόμου 62(Ι)/1996. Αυτό που διαπιστώνουμε, μέσα από το λεκτικό που χρησιμοποιείται, είναι ότι ο νομοθέτης θέσπισε νομοθετικά τον κατ' οίκον περιορισμό, μόνο ως εναλλακτικό τρόπο έκτισης ποινής φυλάκισης. Αυτό δεν ισχύει στην προκειμένη εφόσον ο κατηγορούμενος 1 δεν είναι κατάδικος, ούτε εκτίει ποινή εν τη εννοία του πιο πάνω άρθρου. Το ίδιο συμπέρασμα εξάγεται άλλωστε και από τη μελέτη της νομολογίας ως αναφέρουμε πιο κάτω.

Από τα πιο πάνω συνάγεται λοιπόν ότι ο νομοθέτης και η νομολογία, αναγνωρίζουν τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική παρακολούθηση ως μέτρο έκτισης της ποινής, η οποία έπεται της καταδίκης.

Ο νομοθέτης, με τη θέσπιση της ως άνω διάταξης, δεν συμπεριέλαβε στο πεδίο εφαρμογής του περιπτώσεις υποδίκων, έτσι ώστε ο κατ' οίκον περιορισμός να εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις κατηγορουμένων που αναμένουν την εκδίκαση της υπόθεσης που αντιμετωπίζουν. Ούτε το άρθρο 48 αλλά ούτε και το άρθρο 117(1) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 που μας αφορά, προνοούν κάτι τέτοιο, αφού δεν υπάρχουν αντίστοιχες πρόνοιες σε αυτά, με τις οποίες να αναγνωρίζεται ο κατ' οίκον περιορισμός ως όρος που μπορεί να επιβληθεί σε κάποιο κατηγορούμενο ώστε να αφεθεί ελεύθερος ή με τις οποίες να μειώνεται η ποινή φυλάκισης του καθ' ον χρόνο αυτός τελούσε υπό κατ' οίκον περιορισμό.

Με δεδομένη δε και σαφή την επιλογή του νομοθέτη, όσον αφορά τον κατ' οίκον περιορισμό, να μην επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής των ως άνω νομοθετικών διατάξεων σε υποδίκους και την ως άνω τεθείσα νομολογία, αποδοχή της υπό εξέταση θέσης της Υπεράσπισης του κατηγορούμενου 1 θα ήταν αποτέλεσμα ανεπίτρεπτης διασταλτικής ερμηνείας και εφαρμογής του Νόμου και κατ' επέκταση υπέρβασης εξουσίας και όχι άσκηση πρωτογενούς και ευρύτατης διακριτικής εξουσίας, ως εισηγείται ο συνήγορος Υπεράσπισης. Ως δε προκύπτει από τα λεχθέντα στην **Βούρκα** (ανωτέρω) η διακριτική ευχέρεια που παρέχεται στο Δικαστήριο από διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου σε σχέση με τη μεταχείριση υποδίκων δεν μπορεί να υποκαταστήσει την ανάγκη νομοθετικής παρέμβασης για να έχει ισχύ η εισηγήση του κ. Πολυχρόνη.

Σε κάθε περίπτωση δέον όπως λεχθεί ότι η πιο πάνω εισήγηση δεν συνάδει και αντιφάσκει με τα όσα δήλωσε ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις 27/5/2020 στα πλαίσια της Ποινικής Έφεσης Αρ. 63/2020. Αυτό καθότι τότε ο κ. Πολυχρόνης, ρητά ανέφερε ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, μαζί με τον εκπρόσωπο της Κατηγορούσας Αρχής, ότι έχουν καταλήξει «σε όρους» «με την τήρηση των οποίων θα αφεθεί ελεύθερος» ο κατηγορούμενος, συμπεριλαμβανομένου και του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση, ως πιο πάνω αναφέρθηκε. Με βάση δε τις δηλώσεις των συνηγόρων, το Ανώτατο Δικαστήριο διέταξε όπως ο κατηγορούμενος «αφεθεί ελεύθερος εφόσον τηρηθούν οι πιο πάνω όροι οι οποίοι και καταγράφονται όπως έχουν δηλωθεί από τις δύο πλευρές».

Συνεπώς, κρίνουμε ότι είναι αντιφατικό εκ μέρους του συνηγόρου Υπεράσπισης, από τη μια να αιτείται και να δηλώνει ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι αποδέχεται όπως ο κατηγορούμενος 1 αφεθεί ελεύθερος με όρους στους οποίους περιλαμβάνεται ο κατ' οίκον περιορισμός ενώ από την άλλη ενώπιον μας να εισηγείται όπως αυτός ο όρος εξομοιωθεί με προφυλάκιση.

Στο σημείο αυτό κρίνουμε ότι αναφορά θα πρέπει να γίνει και στην **Γενικός Εισαγγελέας ν. Παντελή (2000) 2 Α.Α.Δ. 384**, την οποία επίσης επικαλέστηκε ο κ. Πολυχρόνης. Στην υπόθεση εκείνη το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε ότι η περίοδος κατά την οποία ο εφεσίβλητος βρισκόταν έγκλειστος στις Κεντρικές Φυλακές (δηλαδή στερούμενος αναμφίβολα την προσωπική του ελευθερία), επειδή δεν εκπλήρωσε τους όρους που του επιβλήθηκαν ενώ ήταν υπόδικος, δεν ισοδυναμεί με προφυλάκιση αλλά το στοιχείο αυτό προσμετρά ως μετριαστικός παράγοντας. Δεν βλέπουμε λοιπόν πως στην προκειμένη, η περίοδος για την οποία ο κατηγορούμενος 1 τελούσε υπό κατ' οίκον περιορισμό και όχι υπό εγκλεισμό στις Κεντρικές Φυλακές, μπορεί να εξομοιωθεί με προφυλάκιση.

Επιπρόσθετα, ο κ. Πολυχρόνης εισηγήθηκε ότι ο όρος για κατ' οίκον περιορισμό που τέθηκε στον κατηγορούμενο 1 ήταν επαχθέστερος από την προφυλάκιση, επειδή ο πελάτης του στερήθηκε του δικαιώματος εργασίας, εκκλησιασμού, άθλησης, εκπαίδευσης και κοινωνικής συναναστροφής σε μεγαλύτερο χώρο από αυτόν της οικίας του.

Ως προς τούτο δέον όπως λεχθεί ότι είναι παράδοξο ο κατηγορούμενος 1 από τη μια να αποδέχεται οικειοθελώς ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου την επιβολή όρων, συμπεριλαμβανομένου του κατ' οίκον περιορισμού για να αφεθεί ελεύθερος και από την άλλη, εκ των υστέρων, να παραπονείται ότι ο κατ' οίκον περιορισμός και μάλιστα με μέλη της οικογένειας του ήταν όρος επαχθέστερος από το να κρατείται με άλλους άγνωστους προς αυτόν, σε συνθήκες εγκλεισμού στις Κεντρικές Φυλακές. Ειρήσθω εν παρόδω, δέον όπως σημειωθεί ότι ο κατηγορούμενος 1 δεν εργάζεται λόγω των προβλημάτων υγείας του και λαμβάνει σχετικό Κρατικό επίδομα και συνεπώς η θέση του κ. Πολυχρόνη ότι ο πελάτης του στερήθηκε του δικαιώματος να εργάζεται στερείται πραγματικού υποβάθρου.

Ο κ. Πολυχρόνης παρέπεμψε και σε σχετική νομολογία του Ε.Δ.Α.Δ. και σε νομολογία αλλοδαπών Δικαστηρίων προς υποστήριξη της θέσης του. Παρέπεμψε σχετικά στην **Υπόθεση 2/2018 του Αρείου Πάγου, ημερ. 19/3/2018**. Μελέτη όμως της εν λόγω υπόθεσης καταδεικνύει ότι αυτή δεν υποστηρίζει τη θέση του. Αυτό καθότι, ο Αρειος Πάγος, αναίρεσε βουλευματα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών και πιο συγκεκριμένα αποφάσισε ότι το μέτρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση είναι μέτρο αποκλειστικά εναλλακτικό προς την προσωρινή κράτηση, διακριτό και μη ταυτιζόμενο με αυτήν. Αποφασίστηκε επίσης ότι η μη θεώρηση του εν λόγω όρου ως προσωρινή κράτηση επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι με βάση το νομικό πλαίσιο που ισχύει στην Ελλάδα, δεν προβλέπεται αφαίρεση ή συνυπολογισμός του χρόνου που κάποιος τελεί υπό κατ' οίκον περιορισμό σε σχέση με την «καταγνωσθείσα ποινή». Περαιτέρω αποφασίστηκε ότι, εσφαλμένα το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών συνυπολόγισε τον χρόνο που ο κατηγορούμενος τελούσε υπό προσωρινή κράτηση με τον χρόνο που αυτός τελούσε υπό κατ' οίκον περιορισμό. Αυτό δε παρά το ότι στην Ελλάδα, σε αντίθεση με την Κύπρο, υπάρχει ρητή νομοθετική πρόνοια με την οποία κάποιος υπόδικος μπορεί να τεθεί υπό κατ' οίκον περιορισμό, υπό κάποιες προϋποθέσεις.

Ο κ. Πολυχρόνης παρέπεμψε και στην υπόθεση **Buzadji v. The Republic of Moldova**, App. No 23755/07 ημερ. 5/7/2016. Έχουμε μελετήσει με προσοχή την εν λόγω απόφαση και διαπιστώνουμε ότι ούτε αυτή υποστηρίζει τη θέση του. Στην εν λόγω απόφαση αναφέρθηκε, με παραπομπή σε σχετική Νομολογία, ότι η στέρηση της ελευθερίας εξαρτάται από διάφορα κριτήρια όπως ο τύπος, η διάρκεια, η επίδραση κ.λπ.

Επιπρόσθετα ότι ο κατ' οίκον περιορισμός μπορεί να θεωρηθεί στέρηση της ελευθερίας, αφού ληφθεί υπόψη ο βαθμός και η ένταση αυτού.

Κατ' αρχάς δέον όπως λεχθεί ότι η εν λόγω απόφαση αφορούσε το νομικό σύστημα της Μολδαβίας, στο οποίο αναγνωρίζεται ο κατ' οίκον περιορισμός ως στέρηση της ελευθερίας. Σε κάθε περίπτωση κρίνουμε ότι στην προκειμένη ο όρος που τέθηκε στον κατηγορούμενο 1 για κατ' οίκον περιορισμό, δεν είναι τέτοιας έκτασης, έντασης και βαθμού που να ισοδυναμεί με στέρηση της ελευθερίας.

Στο *Draft Commentary to Recommendation on Electronic Monitoring ημερ. 4/12/13 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ποινικά προβλήματα στον κανόνα 17*, καθώς και στο *Recommendation CM/REC (201X) XX of the Committee of Ministers to Member States Concerning Prison Overcrowding And Prison Population Inflation, ημερ. 18/1/2013, στο υποσημείο IV Pre-Trial Stage*, τα οποία επικαλέστηκε ο κ. Πολυχρόνης, αναφέρεται ότι κάποιες δικαιοδοσίες αποδέχονται την ηλεκτρονική επιτήρηση ως τρόπο έκτισης της ποινής και ότι ο εθνικός νομοθέτης θα πρέπει να ρυθμίσει τον τρόπο που η ηλεκτρονική επιτήρηση ως ένα προδικαστικό στάδιο («pre-trial stage»), θα αφαιρεθεί από την ποινή που θα επιβληθεί. Δηλαδή επαφίεται στον εθνικό νομοθέτη να θεσπίσει το όλο θέμα και κατ' επέκταση το κατά πόσο ο όποιος περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση θα προσμετρά στην έκτιση της ποινής.

Ως έχει προαναφερθεί, στην Κύπρο, ο νομοθέτης δεν παρέχει εξουσία επιβολής του μέτρου αυτού προδικαστικά δηλαδή σε υπόδικους, πόσο μάλλον να κάνει πρόνοια ότι αυτό προσμετρά στον χρόνο έκτισης της ποινής.

Ως εκ των άνω κρίνουμε ότι η εισήγηση του κ. Πολυχρόνη όπως η ποινή που θα επιβληθεί στον κατηγορούμενο 1, μειωθεί κατά το χρονικό διάστημα που αυτός τελούσε υπό κατ' οίκον περιορισμό, δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

Η πιο πάνω περίοδος όμως, κρίνουμε ότι υπό τις περιστάσεις συνιστά και θα ληφθεί υπόψη ως μετριαστικός παράγοντας. Αυτό καθ' ότι για την μεγάλη αυτή περίοδο (2 χρόνια και 4 μήνες), με τον εν λόγω όρο υπήρχε περιορισμός στις μετακινήσεις του κατηγορούμενου 1 και αυτός δεν μπορούσε να απολαύσει όλες τις ελευθερίες που μπορούσε να απολαύσει ο κάθε άλλος πολίτης που δεν βρισκόταν

έγκλειστος στις Κεντρικές Φυλακές. Από την άλλη δέον όπως σημειωθεί ότι το περιβάλλον της οικίας του, όπου διέμενε με την οικογένεια του, δεν μπορεί βέβαια να εξομοιωθεί με χώρο φυλακής, ως ήταν η θέση του κ. Πολυχρόνη.

Κατηγορούμενος 2

Σε σχέση με τον κατηγορούμενο 2 λαμβάνουμε υπόψη τις προσωπικές, οικογενειακές και λοιπές του περιστάσεις και ειδικότερα ότι:

Είναι σήμερα ηλικίας 29 ετών. Φοίτησε μέχρι την Β΄ τάξη Λυκείου λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος, οπότεν άρχισε να εργάζεται στις οικοδομές. Παρουσιάζει ορθοπεδικά προβλήματα. Συγκεκριμένα, το 2011, ενώ υπηρετούσε τη στρατιωτική του θητεία υποβλήθηκε σε χειρουργική επέμβαση μετά από ατύχημα που είχε και παρουσιάζει 60% αναπηρία στο δεξί χέρι. Συνεπεία του τραυματισμού του απαλλάχθηκε από τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις 3 μήνες μετά την κατάταξη του. Έκτοτε ασχολήθηκε σε διάφορες χειρωνακτικές εργασίες, με δυσκολία όμως λόγω του τραυματισμού του. Η μητέρα του παρουσιάζει προβλήματα υγείας.

Το 2020, μετά από προσπάθειες 3 χρόνων, πραγματοποίησε το όνειρο του και δημιούργησε τον δικό του χώρο εκπαίδευσης κυνηγετικών σκύλων, όμως τη σχετική άδεια για τη λειτουργία του εν λόγω χώρου κατέχει ο πατέρας του. Εκείνο το διάστημα γνωρίστηκε με την αρραβωνιαστικιά του, με την οποία απέκτησε ένα παιδί στις 21/10/2022 (δηλαδή 16 ημέρες μετά την έκδοση της καταδικαστικής απόφασης, οπότεν τέθηκε υπό κράτηση). Ο κατηγορούμενος 2 έχει την πλήρη στήριξη της αρραβωνιαστικιάς του. Η γέννηση του παιδιού του, ως γεγονός, τον συντάραξε και συνέβαλε στο να αλλάξει προτεραιότητες, να αλλάξει ως άνθρωπος και ο τρόπος που σκέπτεται και αντιλαμβάνεται τη ζωή. Ήταν δε πολύ δύσκολη κατάσταση για αυτόν, να πρέπει να αποχωρήσει από την κλινική στην οποία μετέβη για να δει το νεογέννητο παιδί του και να επιστρέψει στις Κεντρικές Φυλακές. Νιώθει αυξημένη την αίσθηση της οικονομικής και κοινωνικής ευθύνης έναντι της αρραβωνιαστικιάς και του παιδιού του.

Λαμβάνουμε επίσης υπόψην ότι ο κατηγορούμενος 2, στις 23/9/2022, βρήκε μια τσάντα, εντός της οποίας υπήρχε χρηματικό ποσό και πιστωτικές κάρτες και την παρέδωσε στον Αστυνομικό Σταθμό Επισκοπής.

Ο κ. Δημητριάδης εισηγήθηκε ότι στην προκειμένη, απουσιάζουν από το πρόσωπο του κατηγορουμένου 2 περιστατικά που καθιστούν τα αδικήματα ιδιαίτερα σοβαρά με βάση το άρθρο 30(4)(α) του Νόμου 29/77 και ότι συντρέχουν περιστατικά που καθιστούν τα αδικήματα λιγότερο σοβαρά με βάση το άρθρο 30(4)(β) του ίδιου Νόμου. Δεν ασπαζόμαστε αυτήν την τοποθέτηση και εξηγούμε. Ως πιο πάνω αναφέρθηκε, οι κατηγορούμενοι έδρασαν ως οργανωμένη ομάδα εγκληματιών. Αυτός ο τρόπος δράσης αποτελεί παράγοντα που καθιστά τα αδικήματα των κατηγοριών 1, 2 και 3 ιδιαίτερα σοβαρά, με βάση το άρθρο 30(4)(α) του Νόμο 29/77. Ούτε έχουμε εντοπίσει οποιονδήποτε παράγοντα που να τυγχάνει εφαρμογής στο πρόσωπο του κατηγορουμένου 2, ως αυτοί απαριθμούνται στο άρθρο 30(4)(β) του ίδιου Νόμου.

Επίσης ο κ. Δημητριάδης εισηγήθηκε ότι θα αποτελέσει εξωδικαστική τιμωρία για τον κατηγορούμενο 2 η αποστέρηση της άδειας κυνηγού και της κατοχής όπλου, λόγω της καταδίκης του στην παρούσα υπόθεση. Ούτε αυτή η θέση μπορεί να γίνει δεκτή. Αυτό καθότι για την τυχόν επιβολή άλλων κυρώσεων, διοικητικής ή άλλης φύσεως, συνεπεία της καταδικαστικής απόφασης, ο κατηγορούμενος 2 δεν μπορεί παρά να μέμφεται τον εαυτό του αφού κάτι τέτοιο θα είναι απόρροια της σοβαρής παραβατικής συμπεριφοράς του.

Κατηγορούμενος 3

Ως προς το πρόσωπο του κατηγορουμένου 3, λαμβάνουμε κατ' αρχάς υπόψη την παραδοχή του στις κατηγορίες 4 και 8.

Επιπρόσθετα λαμβάνουμε υπόψη τις προσωπικές, οικογενειακές και λοιπές του περιστάσεις. Συγκεκριμένα λαμβάνουμε υπόψη ότι αυτός είναι ηλικίας 41 ετών (38 κατά τον ουσιώδη χρόνο), διαζευγμένος και πατέρας ενός ανήλικου παιδιού ηλικίας 16 ετών. Είναι αρραβωνιασμένος, έχει τροχοδρομήσει το γάμο του και η αρραβωνιαστικιά του τον στηρίζει στο μέτρο των δυνάμεων της.

Ο κατηγορούμενος 3 είναι το μικρότερο από τα 2 παιδιά που απέκτησαν από το γάμο τους οι γονείς του, οι οποίοι χώρισαν όταν ο ίδιος ήταν περίπου 8 ετών. Μετά το διαζύγιο των γονιών του, τη φύλαξη και φροντίδα των 2 παιδιών ανέλαβε η μητέρα, ενώ ο πατέρας ήταν ουσιαστικά απών από τη ζωή τους αφού ουδέποτε συνείσφερε

οικονομικά στην ανατροφή των 2 παιδιών, ούτε ήταν τυπικός στην επικοινωνία μαζί τους. Προχώρησε στη δημιουργία άλλης οικογένειας και ο κατηγορούμενος 3 διατηρεί μαζί του περιορισμένες επαφές.

Ο κατηγορούμενος 3 αντιμετωπίζει χρόνια στομαχικά προβλήματα και συγκεκριμένα έλκος. Το 2020 υποβλήθηκε σε σοβαρή επέμβαση για το έλκος και σήμερα λαμβάνει σχετική φαρμακευτική αγωγή. Η κατάσταση της υγείας του επιδεινώθηκε, λόγω χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών και πριν 4 χρόνια, υπεβλήθη σε χειρουργική επέμβαση. Άρχισε τη χρήση κοκαΐνης πριν 6 χρόνια, παρασυρόμενος από φίλους του, για σκοπούς ψυχαγωγίας. Παραμένει «καθαρός» από οποιεσδήποτε παράνομες ουσίες από τη σύλληψή του το 2020 μέχρι σήμερα, έχοντας τη στήριξη της οικογένειας του, χωρίς να έχει ενταχθεί σε πρόγραμμα απεξάρτησης.

Ο κατηγορούμενος 3 διέκοψε τη φοίτησή του στη Β΄ τάξη γυμνασίου, ώστε να εργαστεί και να βοηθήσει την οικογένειά του. Εργαζόταν για 6-7 χρόνια ως επιπλοποιός και απαλλάχτηκε από τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, λόγω των οικονομικών συνθηκών της οικογένειας. Σε ηλικία 21 ετών, παρακολούθησε σπουδές Μαγειρικής στην Ξενοδοχειακή Σχολή Λεμεσού (εσπερινή φοίτηση), όμως διέκοψε έπειτα από ενάμιση χρόνο, καθώς είχε ανάγκη να αυξήσει τις ώρες εργασίας του. Από το 2005 εργαζόταν ως λουστραδόρος. Έχασε τη δουλειά του λόγω της οικονομικής κρίσης του 2013 και στη συνέχεια απασχολείτο ευκαιριακά, αναλαμβάνοντας συντήρηση αυτοκινήτων (polish). Έκτοτε δεν κατέστη δυνατή η εξασφάλιση σταθερής εργασίας, καθώς άρχισε τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών. Παραμένει άνεργος εδώ και αρκετά χρόνια και οι βασικές του ανάγκες καλύπτονται από την οικογένειά του.

Κατηγορούμενος 4

Ως προς το πρόσωπο του κατηγορουμένου 4 λαμβάνουμε ιδιαίτερα υπόψη την παραδοχή του ενώπιον του Δικαστηρίου. Έχουμε δε πάντα κατά νου την αρχή ότι η παραδοχή ενοχής πρέπει να ανταμείβεται με έκπτωση στην ποινή καθότι αποτελεί πορεία που προάγει τους σκοπούς της Δικαιοσύνης και είναι από στοιχείο της ειλικρινούς μεταμέλειας του κατηγορούμενου. Περαιτέρω με αυτήν εξοικονομείται πολύτιμος δικαστικός χρόνος και έξοδα, όπως συνέβη στην περίπτωση του κατηγορούμενου 4 (βλ. *Χαρτούπαλλος ν. Δημοκρατίας* (2002) 2 Α.Α.Δ. 28).

Περαιτέρω αυτή καταδεικνύει και την έμπρακτη μεταμέλεια που ο κατηγορούμενος 4 επέδειξε.

Δεν μας διαφεύγει βέβαια ότι σε υποθέσεις ναρκωτικών, ως έχει νομολογηθεί, η παραδοχή δεν πρέπει να υπερτιμάται εφόσον τέτοιας φύσεως παράνομη συμπεριφορά δεν βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο με άλλες περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς. Στην παραδοχή του κατηγορουμένου 4 δίδεται λοιπόν η δέουσα βαρύτητα, αλλά υπό περιστάσεις όπως της παρούσας, όπου αυτός ουσιαστικά εντοπίστηκε να διαπράττει τα επίδικα αδικήματα επ' αυτοφώρω, η παραδοχή είναι μειωμένης αξίας (βλ. **Κατσαπάου v. Δημοκρατία** (2012) 2 Α.Α.Δ. 318).

Επίσης λαμβάνουμε υπόψη τις προσπάθειες που κατέβαλε ο κατηγορούμενος 4 για την απεξάρτηση του από τις ναρκωτικές ουσίες (βλ. **Γιαννάκη v. Αστυνομίας, Ποιν. Έφεση Αρ. 177/2015 ημερ. 21/4/2016**). Ως προκύπτει από τα όσα έχουν αναφερθεί, ο κατηγορούμενος 4, αυτοβούλως, έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα απεξάρτησης «ΔΑΝΑΗ» που προσφέρεται εντός των Κεντρικών Φυλακών για περίοδο 30 μηνών, με απώτερο σκοπό την πλήρη και καθολική απεξάρτηση του και η προσπάθεια του στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία.

Περαιτέρω προς όφελος του κατηγορούμενου 4 λαμβάνουμε υπόψη και το γεγονός ότι κατά την παραμονή του στις φυλακές, ήτοι από τις 25/4/2020 δεν υπέπεσε σε κανένα πειθαρχικό παράπτωμα (βλ. **Κιλινκαρίδης v. Δημοκρατίας** (2015) 2 Α.Α.Δ 277), ενώ ταυτόχρονα υπήρξε εργατικός σε καθημερινή βάση.

Περαιτέρω λαμβάνουμε υπόψη τις προσωπικές, οικογενειακές και λοιπές περιστάσεις του κατηγορουμένου 4. Συγκεκριμένα, ο κατηγορούμενος 4 είναι ηλικίας 40 ετών (37 κατά τον ουσιώδη χρόνο). Είναι πατέρας 2 παιδιών, το πρώτο ηλικίας 20 ετών που απέκτησε από τον πρώτο του γάμο και το δεύτερο ηλικίας 14 ετών που απέκτησε από τον δεύτερο του γάμο. Τελεί σε διάσταση με τη δεύτερη σύζυγο του από το 2014. Από το 2018 η δεύτερη σύζυγος του εγκαταστάθηκε στην Ολλανδία με την ανήλικη θυγατέρα τους.

Ο κατηγορούμενος 4, με βάση το Τεκμήριο Τ ημερ. 25/10/2022, παρουσιάζει σοβαρή ψυχοπαθολογία, με 3 νοσηλείες στο Ψυχιατρείο Αθαλάσσας και διάγνωση

«ουσιοεπαγόμενη ψύχωση σε έδαφος διπολικής διαταραχής και διαταραχής χρήσης ουσιών, κυρίως κοκαΐνης και κάνναβης». Παλαιότερα σε φάσεις υποτροπών της χρόνιας ψυχικής νόσου, παρουσίαζε μεταξύ άλλων μεγαλομανιακό παραλήρημα διωκτικού τύπου με παρερμηνευτικότητα και συσχετίσεις, θρησκευτικά μεσσιανικά χαρακτηριστικά (πίστευε ότι είναι προφήτης του Χριστού στη Γη), πίστευε ότι επικοινωνεί με το Θεό, ότι είχε ιδιαίτερες μεταφυσικές δυνάμεις, διαβάζει την σκέψη των άλλων, προβλέπει το μέλλον, ενώ σε σοβαρότερες υποτροπές έχει παρουσιάσει αποδιοργανωμένη συμπεριφορά και ακατάληπτο λόγο. Επίσης αναφέρεται συναισθηματική ευσυγκινησία και πληθώρα συσχετίσεων, τα οποία επί του παρόντος δεν διαπιστώνονται.

Ο κατηγορούμενος 4 κάνει χρήση κάνναβης από 17 ετών. Περί το 2005, μετά το χωρισμό του από την πρώτη σύζυγό του, άρχισε τη συστηματική χρήση κοκαΐνης. Ήταν την περίοδο 2014 - 2015, που νοσηλεύτηκε 3 φορές στο Νοσοκομείο Αθαλάσσης, λόγω υποτροπής της ψυχικής του κατάστασης. Από το 2015 ήταν λήπτης του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, λόγω ανικανότητας για εργασία. Η ανικανότητα αυτή προήλθε από τα ψυχικά προβλήματα που ανέπτυξε συνεπεία της χρήσης ναρκωτικών ουσιών. Ο κατηγορούμενος 4 δεν ήταν πάντα συνεπής στη λήψη της φαρμακευτικής του αγωγής, με αποτέλεσμα κατά καιρούς να παρουσιάζει υποτροπές. Ενώ έμεινε καθαρός από παράνομες εξαρτησιογόνες ουσίες για περίοδο 3 ετών, μετά την τελευταία του νοσηλεία, το 2018, όταν έφυγε η κόρη του για το εξωτερικό, βρήκε διέξοδο στην κατάχρηση αλκοόλ και ακολούθως υποτροπίασε στη χρήση κοκαΐνης. Σήμερα η ψυχική διαταραχή του κατηγορουμένου 4 είναι σταθεροποιημένη και δεν βρίσκεται σε υποτροπή, μπορεί δε να διαχωρίσει το νόμιμο από το άνομο.

Ο κατηγορούμενος 4 βρισκόταν πάντα κοντά στα παιδιά του και ανέκαθεν διατηρούσε και με τα δύο του παιδιά ελεύθερη επικοινωνία. Τα παιδιά του γνωρίζουν για την κράτησή του στο Τμήμα Φυλακών, τον εμπιστεύθηκαν ξανά, διατηρεί μαζί τους τακτική τηλεφωνική επικοινωνία και τον έχουν επισκεφθεί. Πριν τη φυλάκιση του, στήριζε οικονομικά τα παιδιά του στο μέγιστο των δυνατοτήτων του, κάτι το οποίο συνεχίζουν πλέον να κάνουν οι πατρικοί παππούδες.

Από μικρή ηλικία, ο κατηγορούμενος 4 απασχολείτο στο ξυλουργείο που διατηρεί ο πατέρας του, επάγγελμα το οποίο ασκούσε μέχρι το 2018. Κατά διαστήματα

εργάστηκε παράλληλα ως νυχτοφύλακας, σιδεράς, barman κ.ά. Λόγω των προβλημάτων ψυχικής υγείας, από το 2014 εργαζόταν μερικώς στην οικογενειακή επιχείρηση, ενώ από το 2018 παραμένει τελείως εκτός εργασιακού πλαισίου. Μετά την αποφυλάκιση του, προτίθεται να εργαστεί με τον αδερφό του, ο οποίος είναι διατεθειμένος να τον στηρίξει, όπως και ο άλλος του αδερφός.

Είναι θρησκευόμενος, το κελί του είναι γεμάτο εικόνες και συχνά επισκέπτεται και καθαρίζει συγκεκριμένο ναό, τον οποίο όταν αποφυλακιστεί, έχοντας κάνει τάμα, θα πάει πρώτα να καθαρίσει και μετά θα πάει να δει τη μητέρα του. Όσον αφορά τα σχέδια του, ο κατηγορούμενος 4 θέλει να μείνει μακριά από τα ναρκωτικά, να εργαστεί και να βοηθήσει τα παιδιά του. Αν δεν τα καταφέρει επαγγελματικά, σκέφτεται να προσπαθήσει να γίνει μοναχός στην Κύπρο ή στο Άγιο Όρος.

Ο κ. Θωμά εισηγήθηκε ότι το γεγονός της εξάρτησης του κατηγορουμένου 4 και της μεταμέλειας του, καθιστούν τα αδικήματα που διέπραξε λιγότερο σοβαρά, με βάση το άρθρο 30(4)(β)(iv)(v) του Νόμου 29/77.

Ως προς το θέμα του βαθμού εξάρτησης από τα ναρκωτικά, πρέπει να λεχθεί ότι ο παράγοντας αυτός δεν συντρέχει στο πρόσωπο του κατηγορουμένου 4. Αυτό καθότι, το είδος και η ποσότητα των ναρκωτικών που κατείχε από κοινού με τους υπόλοιπους συγκατηγορούμενους του, δεν σχετιζόταν με την ιδιότητα του ως χρήστη ναρκωτικών. Απεναντίας, ο κατηγορούμενος 4, μαζί με τους υπόλοιπους συγκατηγορούμενους του, κατείχε μια μεγάλη ποσότητα κοκαΐνης βάρους 510,56 γραμμαρίων με σκοπό την προμήθεια της σε τρίτα πρόσωπα.

Ως προς την προθυμία του κατηγορουμένου να υποβληθεί σε θεραπεία για να απεξαρτηθεί αλλά και τη μεταμέλεια του, έχει ήδη γίνει σχετική αναφορά ανωτέρω.

Για όλους τους κατηγορούμενους

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να υπομνήσουμε, ότι σύμφωνα με τη νομολογία μας, οι προσωπικές και οικογενειακές συνθήκες ενός παραβάτη περιλαμβανομένων των όποιων προβλημάτων υγείας παρουσιάζει και των συνεπειών στην οικογένεια του, σε αυτού του είδους των υποθέσεων, λαμβάνονται βέβαια σε κάποιο βαθμό υπόψη και η

εξατομίκευση έχει τη θέση της, αλλά δεν μπορεί να εξουδετερώσει ή αποδυναμώσει τη μέριμνα για προστασία της κοινωνίας και τη συναφή αντιμετώπιση των σοβαρότατων συνεπειών που προκύπτουν για αυτήν και ιδίως για νέους ανθρώπους, από την κατοχή και διακίνηση ναρκωτικών ουσιών (βλ. *Μιχαήλ v. Δημοκρατίας* (1999) 2 Α.Α.Δ. 577, *Abe v. Δημοκρατίας* (2008) 2 Α.Α.Δ. 211 και *Γενικός Εισαγγελέας v. Χρυσάνθου*, Ποιν. Έφεση Αρ. 137/15, ημερ. 2/6/2016).

Όσον αφορά τον χρόνο που διέρρευσε από την ημέρα διάπραξης των αδικημάτων, μέχρι σήμερα που καλούμαστε να επιβάλουμε ποινή στους κατηγορούμενους, έχει νομολογηθεί ότι η καθυστέρηση στην εκδίκαση μιας υπόθεσης αποτελεί ελαφρυντικό παράγοντα εφόσον η πάροδος μακρού χρόνου μειώνει ουσιαστικά την αποτρεπτικότητα της ποινής και δεν ασκεί αναμορφωτικό ρόλο για τον κατηγορούμενο (βλ. *Γενικός Εισαγγελέας v. Αβρααμίδη* (1993) 2 Α.Α.Δ. 355, *Γενικός Εισαγγελέας v. Νεοφύτου* (1991) 2 Α.Α.Δ. 5, *Γενικός Εισαγγελέας v. Τέλλα* (1991) 2 Α.Α.Δ. 71). Στα πλαίσια αυτά εξετάζονται και λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, οι λόγοι της καθυστέρησης, περιλαμβανομένης της όποιας ευθύνης φέρει για αυτήν ο κατηγορούμενος (βλ. *Γενικός Εισαγγελέας v. Πεγειώτη κ.ά.* (2001) 2 Α.Α.Δ. 617). Ανεξαρτήτως όμως του ποιος φέρει ευθύνη για την καθυστέρηση, το γεγονός της παρόδου μεγάλου χρόνου από τη διάπραξη του αδικήματος μέχρι την τιμωρία τείνει ασφαλώς προς μετριασμό της ποινής (βλ. *Γενικός Εισαγγελέας v. Αρέστη* (1996) 2 Α.Α.Δ. 267).

Στο σημείο αυτό κρίνουμε ορθό όπως παραθέσουμε συνοπτικά το ιστορικό της υπόθεσης.

Η παρούσα υπόθεση καταχωρήθηκε στις 17/6/2020 και την ίδια ημέρα παραπέμφθηκε στο έτερο Κακουργιοδικείο Λεμεσού. Οι κατηγορούμενοι απάντησαν στις κατηγορίες στις 2/7/2020. Έκτοτε, μέχρι τις 25/5/2021 που τέθηκε ενώπιον του παρόντος Κακουργιοδικείου, η υπόθεση ορίσθηκε για ακρόαση (στις κατηγορίες που δεν έγινε παραδοχή) 4 φορές. Οι τρεις εκ των αναβολών δόθηκαν για λόγους που αφορούσαν την πανδημία του κορωνοϊού (κρούσματα κορωνοϊού 3/12/2020, 13/1/2021 και 5/4/2021) ενώ η τέταρτη ήταν κατόπιν αιτημάτων από την Κατηγορούσα Αρχή και από τους συνηγόρους Υπεράσπισης (27/10/2020 μετά που ο κατηγορούμενος 4 άλλαξε απάντηση και δήλωσε παραδοχή στις κατηγορίες που δεν είχε παραδεχθεί μέχρι τότε).

Από τον χρόνο που η υπόθεση ορίσθηκε ενώπιον του παρόντος Κακουργιοδικείου (25/5/2021) και μέχρι που άρχισε η ακροαματική διαδικασία (7/1/2022), η ακρόαση της υπόθεσης αναβλήθηκε μια φορά για λόγο που αφορούσε το πρόγραμμα του Δικαστηρίου (19/7/2021), μια λόγω προβλήματος υγείας του συνηγόρου του κατηγορουμένου 2 (25/5/2021) και δύο φορές για λόγους που αφορούσαν την πλευρά του κατηγορουμένου 4 (14/10/2021 και 21/10/2021) και του κατηγορούμενου 3 (21/10/2021).

Η ακροαματική διαδικασία άρχισε στις 7/1/2022 και χρειάστηκαν 8 δικάσιμοι (7/1/2022, 4/2/2022, 4/3/2022, 14/4/2022, 19/4/2022, 29/4/2022, 27/5/2022, 2/6/2022) για να ολοκληρωθεί η υπόθεση της Κατηγορούσας Αρχής. Κατά το διάστημα αυτό η υπόθεση αναβλήθηκε δύο φορές για λόγους που αφορούσαν την πανδημία του κορωνοϊού (κρούσματα κορωνοϊού 21/1/2022 και 24/3/2022) και δύο φορές (29/4/2022 και 11/5/2022) για σκοπούς αγόρευσης επί αιτήματος του κατηγορουμένου 1 να αποκαλυφθεί το όνομα πληροφοριοδότη. Ακολούθησε η έκδοση της ενδιάμεσης απόφασης μας επί του αιτήματος, στις 27/5/2022, οπότε η υπόθεση αναβλήθηκε λόγω απουσίας του μάρτυρα κατηγορίας στο εξωτερικό.

Με το κλείσιμο της υπόθεσης της Κατηγορούσας Αρχής (2/6/2022), έγινε εισήγηση από την πλευρά του κατηγορουμένου 1 για μη απόδειξη εκ πρώτης όψεως υπόθεσης σε μια κατηγορία και αφού ολοκληρώθηκαν οι αγορεύσεις στις 8/6/2022, το Δικαστήριο εξέδωσε την ενδιάμεση απόφαση του στις 24/6/2022. Με αυτήν οι κατηγορούμενοι 1 - 3 κλήθηκαν σε απολογία στις κατηγορίες που δεν παραδέχθηκαν. Οι κατηγορούμενοι 1 και 2 προέβηκαν σε ανώμοτες δηλώσεις στις 24/6/2022. Την 1/7/2022 ο κατηγορούμενος 3 προέβη σε ανώμοτη δήλωση και κάλεσε ένα μάρτυρα υπεράσπισης. Ακολούθως η υπόθεση ορίστηκε για τελικές αγορεύσεις στις 25/7/2022, ημερομηνία όμως κατά την οποία αναβλήθηκε η υπόθεση λόγω κρούσματος κορωνοϊού. Οι τελικές αγορεύσεις έλαβαν χώραν στις 7/9/2022 και η τελική απόφαση του Δικαστηρίου εκδόθηκε στις 5/10/2022.

Στις 5/10/2022 η υπόθεση ορίσθηκε για αγορεύσεις για μετρίασμό της ποινής στις 26/10/2022, ημερομηνία κατά την οποία η υπόθεση αναβλήθηκε για λόγους που αφορούσαν τον συνήγορο του κατηγορουμένου 1. Η διαδικασία συνεχίσθηκε στις 18/11/2022, όταν, αφού κατατέθηκε γραπτό κείμενο γεγονότων για τις κατηγορίες που

δηλώθηκε παραδοχή και ακολούθησαν οι αγορεύσεις των συνηγόρων Υπεράσπισης για μετρίασμό της ποινής, η Κατηγορούσα Αρχή αμφισβήτησε κάποια από τα στοιχεία που τέθηκαν από την πλευρά του κατηγορούμενου 1. Κατόπιν τούτου και μέχρι σήμερα η υπόθεση αναβλήθηκε 8 φορές (στις 28/11/2022 έγιναν αγορεύσεις, στις 8/12/2022 εκδόθηκε ενδιάμεση απόφαση με την οποία διατάχθηκε η διεξαγωγή αντίστροφης διαδικασίας Newton, στις 22/12/2022 αναβλήθηκε μετά από αίτημα του συνηγόρου του κατηγορουμένου 1, στις 23/12/2022 ακούστηκαν δύο μάρτυρες στα πλαίσια της ως άνω διαδικασίας, στις 29/12/2022 αναβλήθηκε μετά από αίτημα του συνηγόρου του κατηγορουμένου 1, στις 11/1/2023 αναβλήθηκε μετά από αίτημα της Κατηγορούσας Αρχής, στις 17/1/2023 αναβλήθηκε μετά από αίτημα της Κατηγορούσας Αρχής για να παρουσιάσει μαρτυρία και στις 26/1/2023 όταν μετά που δηλώθηκε από την Κατηγορούσα Αρχή ότι δεν θα παρουσιάσει μαρτυρία, επιφυλάχθηκαν για σήμερα τόσο η ενδιάμεση απόφαση στην ως άνω αναφερόμενη διαδικασία όσο και η απόφαση για την ποινή). Εδώ να σημειωθεί ότι οι κατηγορούμενοι 2-4 ζήτησαν, ενώ διαρκούσε η αντίστροφη διαδικασία Newton, να τους επιβληθεί ποινή χωριστά από τον κατηγορούμενο 1, αίτημα όμως που δεν έγινε αποδεκτό για τους λόγους που εξηγούνται στη σχετική απόφαση του Δικαστηρίου.

Υπό τις περιστάσεις της παρούσας και σύμφωνα με τη σχετική νομολογία, κρίνουμε ότι για σκοπούς εξέτασης του θέματος της καθυστέρησης, ο χρόνος θα πρέπει να υπολογισθεί από την ημέρα της σύλληψης έκαστου των κατηγορουμένων (βλ. **Χριστόπουλος v. Αστυνομίας (2001) 2 Α.Α.Δ. 100**). Από τα όσα τέθηκαν ενώπιόν μας προκύπτει ότι δεν υπήρξε ιδιαίτερη καθυστέρηση στην καταχώρηση της υπόθεσης. Από την καταχώρηση της υπόθεσης και μέχρι την έναρξη της ακρόασης προκύπτει ότι η καθυστέρηση που προκλήθηκε οφειλόταν κατά κύριο λόγο σε προβλήματα που αφορούσαν την υγεία των παραγόντων της δίκης (περιλαμβανομένων αυτών που προέκυψαν από την πανδημία του κορωνοϊού). Η ακροαματική διαδικασία δεν ολοκληρώθηκε σε σύντομο χρόνο. Αυτό καθότι πέραν του ότι κατέθεσαν 9 μάρτυρες κατηγορίας (οι οποίοι αντεξετάσθηκαν από 3 διαφορετικούς συνηγόρους Υπεράσπισης) και 1 μάρτυρα υπεράσπισης και εκδόθηκαν δύο ενδιάμεσες αποφάσεις από το Δικαστήριο, καθυστέρηση προέκυψε και πάλι λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Η δε καθυστέρηση μετά την έκδοση της τελικής απόφασης οφείλεται στο ότι διεξήχθη η αντίστροφη διαδικασία Newton, στα πλαίσια της οποίας κατέθεσαν και

αντεξετάσθηκαν τρεις ιατροί αλλά και σε αιτήματα που έγιναν από τις δύο πλευρές που έλαβαν μέρος σε αυτήν.

Όλα τα πιο πάνω λαμβάνονται λοιπόν δεόντως υπόψην όπως και το αντικειμενικό γεγονός ότι καλούμαστε να επιβάλουμε ποινή στους κατηγορούμενους σήμερα, 2 χρόνια και 10 περίπου μήνες μετά την σύλληψη τους για την υπόθεση.

Αφού εξετάσαμε και λάβαμε λοιπόν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιον μας, περιλαμβανομένων των μετριαστικών παραγόντων που εκθέσαμε ανωτέρω αλλά και της ανάγκης για αποτροπή, που επιβάλλουν η φύση και η σοβαρότητα των επίδικων αδικημάτων και κατόπιν συνυπολογισμού αυτών και στάθμισης όλων των σχετικών παραγόντων, κρίνουμε ότι οι μόνες αρμόζουσες ποινές στην παρούσα είναι αναπόφευκτα οι ποινές φυλάκισης.

Ως εκ των άνω επιβάλλονται οι ακόλουθες ποινές:

Στον κατηγορούμενο 1:

Στην κατηγορία 1: ποινή φυλάκισης 3 ετών.

Στην κατηγορία 2: ποινή φυλάκισης 5 ετών.

Στην κατηγορία 3: ποινή φυλάκισης 8 ετών.

Στην κατηγορία 7: ποινή φυλάκισης 1 μηνός.

Οι ποινές φυλάκισης να συντρέχουν και η περίοδος έκτισης τους μειώνεται κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο κατηγορούμενος 1 τέλεσε σε προφυλάκιση για την παρούσα δηλ. από τις 27/4/2020 μέχρι τις 2/6/2020 και από τις 5/10/2022 και εντεύθεν.

Στον κατηγορούμενο 2:

Στην κατηγορία 1: ποινή φυλάκισης 3 ½ ετών.

Στην κατηγορία 2: ποινή φυλάκισης 6 ετών.

Στην κατηγορία 3: ποινή φυλάκισης 10 ετών.

Οι ποινές φυλάκισης να συντρέχουν και η περίοδος έκτισης τους μειώνεται κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο κατηγορούμενος 2 τελεί σε προφυλάκιση για την παρούσα δηλαδή από τις 5/10/2022.

Στον κατηγορούμενο 3:

Στην κατηγορία 1: ποινή φυλάκισης 3 ½ ετών.

Στην κατηγορία 2: ποινή φυλάκισης 6 ετών.

Στην κατηγορία 3: ποινή φυλάκισης 10 ετών.

Στην κατηγορία 4: ποινή φυλάκισης 2 μηνών.

Στην κατηγορία 8: ποινή φυλάκισης 1 μηνός.

Οι ποινές φυλάκισης να συντρέχουν και η περίοδος έκτισης τους μειώνεται κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο κατηγορούμενος 3 τελεί σε προφυλάκιση για την παρούσα δηλαδή από τις 5/10/2022.

Στον κατηγορούμενο 4:

Στην κατηγορία 1: ποινή φυλάκισης 2 ½ ετών.

Στην κατηγορία 2: ποινή φυλάκισης 4 ετών.

Στην κατηγορία 3: ποινή φυλάκισης 7 ετών.

Στην κατηγορία 9: ποινή φυλάκισης 1 μηνός.

Οι ποινές φυλάκισης να συντρέχουν και η περίοδος τους μειώνεται κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο κατηγορούμενος 4 τελεί σε προφυλάκιση για την παρούσα δηλαδή από τις 25/4/2020.

Τα έξοδα της διαδικασίας που ανέρχονται στα €360 να καταβληθούν από τη Δημοκρατία.

Τα τεκμήρια του Δικαστηρίου υπ' αριθμόν 13-27, 30, 31, 33, 41,42, 45, 46, 47,49, 51, 52, 56 και τα τεκμήρια που δεν έχουν κατατεθεί στο Δικαστήριο αλλά είναι καταγεγραμμένα στον Κατάλογο Τεκμηρίων που κατατέθηκε στο Δικαστήριο ως

Τεκμήριο 1, με αριθμό (ως καταγράφεται στην 1^η κάθετη στήλη του εν λόγω τεκμηρίου): 30, 32, 44, 46, 47, 48, 50 να κατασχεθούν από την Αστυνομία και να καταστραφούν.

Τα τεκμήρια του Δικαστηρίου υπ' αριθμόν 28, 29, 32, 34- 40, 43, 44, 48, 50, το Τεκμήριο που δεν έχει κατατεθεί στο Δικαστήριο και είναι καταγεγραμμένο στον Κατάλογο Τεκμηρίων που κατατέθηκε στο Δικαστήριο ως Τεκμήριο 1, με αριθμό (ως καταγράφεται στην 1^η κάθετη στήλη του εν λόγω τεκμηρίου) 33 να επιστραφούν στους νόμιμους δικαιούχους.

Τα τεκμήρια 53, 54 και 55 Δικαστηρίου, να επιστραφούν στην Αστυνομία για να παραμείνουν στον φάκελο της υπόθεσης.

(Υπ.)

A. Κονής, Π.Ε.Δ.

(Υπ.)

Φ. Τιμοθέου, Α.Ε.Δ.

(Υπ.)

A. Φυλακτού, Ε.Δ.

Πιστόν αντίγραφο

Πρωτοκολλητής

Subject: Criminal/Assize Court/Ποινή

Αναφορά: Κακουργιοδικείο - Ποινή - Συνωμοσία προς διάπραξη κακουργήματος - Κατοχή και Κατοχή με σκοπό την προμήθεια ναρκωτικών